

Serie nouă
MAY 2015

5
(CLXVI)
36 pagini
10 lei

A.M.

MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Festivalul CLUJ MODERN
Interviu cu Lavinia Coman
“Triptic de balet” la ONB
Premiile A.M.
Interviu cu Adrian Romcescu
“Bijuteriile” lui Marcel Dragomir

În imagine: Laureați și invitați la
Gala Premiilor A.M.
Foto: Sebastian Oros

Ce se întâmplă?

Liviu DĂNCEANU

Trei evenimente au tulburat recent profilul unei vieți muzicale și așa mult prea agitate, într-un fel defectivă și cu dor de depărtare.

1. France Musique, din rațiuni financiare, desigur, își propune să se restructureze, rămânând un simplu și anodin post de radio on-line.

2. Sala Pleyel, construită în cel mai neaoș stil *art déco*, locul în care de bune decenii Filarmonica din Paris și-a expus cu generozitate producțiile sonore, a pus lacăt la ușă în urma unui divorț între proprietari, dar și a unei iresponsabile despărțiri de marea muzică.

3. În prestigioasa publicație muzicală *Diapason*, Ivan A. Alexandre a scris un articol, așa zice incendiar – „Le monde selon Philippe” – în care se dă foc efectiv muzicii contemporane apreciate ca fiind o relicvă, chiar dacă autorul se rezumă la creația lui Philippe Manoury, ajuns, se pare, un fel de țap ispășitor.

Ce leagă aceste trei evenimente? În primul rând coma profundă în care a intrat muzica savantă, cu precădere cea modernă și post-modernă, comă diagnosticată cu numeroase prilejuri în pofida ignoranței celor ce ar trebui să participe la surmontarea unei atari dramatice situații. În al doilea rând particularitățile ce definesc un anumit tip de itinerar cultural, pe cât de sintetic, pe atât de contradictoriu. Să nu uităm că tentativa de unificare (globalizare), reală sau imaginară a lumii actuale este concurată de principiul opus al unei specii umane extrem de fărâmițate și ierarhizate. În al treilea rând secularizarea care, în opinia adepților corectitudinii politice, reprezintă un fenomen desuet, a dus la pulverizarea unor valori situate cândva într-un spațiu al normalității și al unor soluții rezonabile și salutare. Nu cunosc un mesaj mai unificator, mai global și mai consecvent în plan axiologic decât cel inițiat, în urmă cu două milenii, de către Creștinism. Concepția despre cultură a Creștinismului se înfățișează ca fiind una profund universalistă. Procesul de unificare a lumii este dus până la capăt, efectul lui istoric fiind expansionismul european, vizând unificarea întregului mapamond în jurul nucleului său creștin. Nu sunt deloc sigur că, dacă ar fi avut o altă religie și, pe cale de consecință, o altă filozofie a istoriei, cultura și arta occidental-europeană ar fi purces la cucerirea lumii.

(Continuare în pag.2)

DIN CUPRINS

FESTIVAL CLUJ MODERN.....	2-4
CORUL ACADEMIC RADIO.....	5
ULPIU VLAD la 70 de ANI.....	6-7
TRIPTIC DE BALET.....	8-10
INTEGRALA BEETHOVEN (3).....	11
INTERVIU CU L. COMAN.....	12-13
PREMIILE A.M.	14-20
FLAUTUL FERMECAT la OCC.....	21
PREMIILE RADIO.....	23
CONCURS “TITEL POPOVICI”	24-25
CONVORBIRILE A.M.....	26-27
TURNEU FUEGO.....	28-29
PUNCTUL PE J... AZZ.....	30-31
CONCERTE.....	32-33
BIJUTERII MARCEL DRAGOMIR.....	35
MUZICA PE MICUL ECRAN.....	36

Ce se întâmplă?

4 + 3 -

(Urmare din pag. 1)

Numai că orice contact cu valorile aflate în afara spațiului original subminează propriile valori, iar mecanismul de desacralizare și laicizare specific epocii moderne a permis exotizarea și, implicit, înstrăinarea culturii de tip occidental-european. Ca orice imperiu, bătrânul continent și-a pierdut prin extindere și colonizare caracteristicile lui esențiale. Iar muzica savantă (creație exclusiv vest-europeană) a suferit copios de pe urma contaminării cu idiomurile din zona entertainment-ului. De altfel, una dintre recomandările Ministerului Culturii din Franța a fost aceea de a se diminua în repertoriile orchestrelor simfonice din hexagon, subvenționate de stat, ponderea lucrărilor așa-zise dificil de receptat și re-orientarea către muzicile larg accesibile (nimic nou, iată, sub soarele unui nou suflu, vorba lui Octavian Nemescu, proletcultist!).

În acest timp, sărăcuțul limbaj muzical se zbate între etnicism și globalism, două axe concurente de structurare și interpretare. Parafrazându-i pe Spengler (*Declinul Occidentului*) și Toynbee (*Studiul asupra istoriei*) putem opera un decupaj muzical, trecând peste frontierele istorice și culturale. Un decupaj ce riscă să favorizeze ireversibil muzicile de divertisment și să stigmatizeze muzica savantă. Unde mai pui că disputa dintre cultura de mase și cultura elitistă este văzută de Samuel Huntington (*Conflictul civilizațiilor*) ca un motor al istoriei, inclusiv al evoluțiilor actuale, ca și cum concurența în artă s-ar baza pe legi analoge economiei de piață. (Nu întâmplător Fernand Braudel și Immanuel Wallerstein au împărțit lumea în arii de civilizație pe criterii predominant economice). Or, se știe, divertismentul e o industrie, pentru mulți deosebit de rentabilă. O afacere. Muzica savantă e doar facere. Nu e mai puțin adevărat că există suficiente exemple de compozitori care au transformat muzica savantă într-o învânteală, inventând tranzacții oneroase cu principiile estetice ori cu bunul gust. E un fel de bișniță la drumul mare, cei înșelați pierzându-și definitiv interesul pentru marea muzică. Și în afaceri și în faceri trebuie să mizezi pe o anume ideologie.

Paradoxal, dar cu cât arta sunetelor e mai onestă, cu cât se vrea mai aproape de esențe, cu atât doza de ideologie sporește și devine mai transparentă. Mare parte dintre opusurile importante zămislite până acum sunt strict dependente de actualitate. Ca, de altfel, orice discurs despre țelurile ultime, care este un discurs deghizat despre prezent. Pe de altă parte, artificialitatea punții dintre prezent și trecut lasă compozitorului autocrat de muzică savantă un spațiu de libertate limitat, dar totuși efectiv, chiar în contextul unor vremuri cu ideologii represive. Dimpotrivă, libertatea aparent fără limite, oricum incertă, caracteristică pluralismului democratic al autorilor de entertainment sonor, se lovește de zidul aceluși fond comun anodin, aceluși sistem minimal de repere ce duce inevitabil la reiterări insidioase. Tindem tot mai mult spre libertate. Liberi să desființăm France Musique, să închidem Sala Pleyel ori să disprețuim muzica savantă contemporană.

Carmen CHELARU

Un fericit concurs de împrejurări m-a adus pentru câteva zile din luna aprilie la Cluj, ca audient și ocazional participant la festivalul *Cluj Modern*, eveniment bienal, aflat anul acesta la ediția a XI-a.

Festivalul a cuprins șapte zile – 18–25 aprilie –, fiecare cu câte un eveniment, organizat în principal de Academia de Muzică *Gh. Dima*, împreună cu diverși parteneri și susținători, între care Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor ș.a.

Am avut șansa să asist la ultimele patru evenimente – concertul *Jazz is Modern* (21 aprilie), Simpozionul Internațional de Muzicologie (22 aprilie), concertul *Axis Mundi via Paris* (23 aprilie) și simfonicul de închidere a festivalului (25 aprilie).

Voi începe cu **publicul** – destinatarul de fapt al eforturilor artistice. Fără a căuta explicații, spectatorii auditorii ai evenimentelor din cele patru

Adrian Pop

zile de festival au fost mai numeroși decât mă așteptam și, mai important decât atât, vizibil interesați de programul propus; un public implicat și cald totodată, cu vârste dintre cele mai variate – de la studenți la maeștri și melomani experimentați.

Am resimțit plăcutul confort psihologic pe care ți-l produce ambianța de civilizație, suport și reverență față de artă și artiști.

În privința *compozitorilor și interpreților* voi expune aplicat.

Primul contact cu festivalul l-am avut în concertul ***Jazz is Modern***, din 21 aprilie, de la Colegiul Academic–*Auditorium Maximum* (de fapt tradiționala sală de concerte a Filarmonicii *Transilvania*, cunoscută și drept *Casa Universitarilor*). Interpreții au fost **cvintetul de jazz româno-finlandez Elena Mîndru Finnection**, compus din: Elena Mîndru – voce,

Non multa sed multum

Sampo Hiukkanen - vioară, Tuomas J. Turunen - pian, Eero Seppä – contrabas și Anssi Tirkkonen – tobe. Așa cum se precizează și în caietul-program al festivalului, a

Universitatea din Cambridge (Marea Britanie). Moderatorul ambelor sesiuni ale simpozionului a fost profesorul univ. dr. Pavel Pușcaș, de la Academia de Muzică clujeană.

fost evident faptul că cei cinci tineri artiști – în același timp interpreți și creatori – au studii temeinice muzicale.

Vocalista Elena Mîndru – absolventă a Academiei de Muzică din Cluj – s-a dovedit nu numai o interpretă de reală valoare, ci și compozitoare de talent și o plăcută amfitrioană (titlu fericit ales pentru prezentatorii-comentarii ai concertelor).

Fără a fi un cunoscător în ale jazz-ului – poate tocmai de aceea! – am simțit delectarea unei muzici bine făcute, în care s-au întâlnit deopotrivă internaționalul cu autohtonul, în care bucuria faptului artistic a depășit scena, contaminând publicul; în care simțul spectacolului de bun gust, cu o potrivită tentă academică s-a menținut până la sfârșit; în care *vizualul* – ca să păstrez tematica propusă a doua zi, de simpozionul internațional de muzicologie – a completat și potențat *auditivul*. O plăcută impresie mi-a creat conectarea declarată și în același timp de mare naturalețe, a solistei Elena Mîndru la perioada de formare și la mentorii săi clujeni, profesorii Adrian Pop și Cornel Țăranu.

Am remarcat cu plăcere un percuționist excelent, un pianist cu reale calități improvizatorice, un basist și un violonist de asemenea remarcabili.

Cei cinci au câștigat neîntârziat audiența prin omogenitate și excelentă comunicare interpretativă, completate de intervenții solistice remarcabile.

A urmat **Simpozionul Internațional de Muzicologie**, din **22 aprilie**, având ca temă *Seeing Sound Hearing Images (A vedea sunetul, a auzi imagini)* – temă vastă, incitantă, cu inepuizabile comentarii posibile, propusă de profesorul Nicholas Cook, de la

Fără a intra în detalii – în speranța că, după un timp va apărea un volum al comunicărilor prezentate – voi puncta câteva impresii generale.

- Șansa – nu prea frecvent întâlnită la noi – de a audia și schimba impresii cu o personalitate internațională recunoscută în domeniu, în persoana profesorului N. Cook.

- Punctualitatea și rigoarea intervențiilor, în raport cu timpul disponibil.

- Diversitatea fațetelor abordate, în cadrul general al temei propuse.

- Prezența constantă și consistentă a unui public, în care studenții (direct interesați de teritoriul muzicologic) au constituit majoritatea.

Joi, **23 aprilie**, a avut loc în Sala Studio a Academiei de Muzică, un alt eveniment – **concertul** intitulat *Axis Mundi via Paris*. Un program interesant structurat, cu prezența centrală a violoncelistei **Diana Ligeti** – muzician de dimensiuni internaționale, cu rădăcinile formării artistice la instituția muzicală clujeană. Concertul a avut doi amfitrioni – piesele de grup instrumental fiind prefațate de prof. Vera Negreanu, iar cele pentru violoncel solo, de interpreta însăși. Colaboratorii Dianei Ligeti au fost în acest concert membrii Trioului *Axis Mundi* – pianista Eva Butean, violonistul Radu Dunca și carismaticul clarinetist Aurelian Băcan.

Păstrându-mă din nou în sfera temei muzicologice a simpozionului din ziua precedentă, am perceput cu veritabilă plăcere prezența cuceritoare, carismatică, într-o ardere continuă – în comentariile oratorice, ca și în cele muzicale – a Dianei Ligeti. În expunerea pieselor n-am putut să nu admir o dezinvoltură, naturalețe, uimitoare ușurință în exprimare și putere de sugestie, în pofida unei lungi perioade în care solistei i-a lipsit contactul cu limba română !

Este în mod evident un mentor înnăscut, trăiește muzica în profunzime și o împărtășește cu vie plăcere auditorilor ei. Această vitalitate și carismă îi contaminatează atât pe partenerii de scenă, cât și pe spectatori, fără urmă de scepticism sau rezervă. Diana Ligeti este, cum spuneam, o *Imagine* vie, elocventă a muzicii pe care o interpretează!

Într-o continuitate firească, cei trei tineri artiști ai Trioului *Axis Mundi* au menținut atmosfera de *joc al sunetelor și imaginilor*, prin depășirea cu dezinvoltură a dificultăților tehnice ale partiturilor, înlăturarea încorsetării academice, pătrunderea – împreună cu audienții – într-o sferă ludică, marcată de prosepțime, naturalețe și spontaneitate. Totodată, în pofida tentațiilor, cei trei s-au menținut în limitele bunului gust și al umorului subtil!

Întregul program a urmat o traiectorie ascendentă a exteriorizării sensurilor expresive, de la *Ecourile* lui Ulpiu Vlad la pantomimele *Proverbelor* lui Roman U. Vlad și înapoi la introspecțiile enigmatice ale *Secvenței* lui L. Berio și discursul cu tente contemplative din *Nachtgesang* de Philippe Hersant. O fericită opțiune a fost și alternanța grup instrumental – violoncel solo, care a trasat o rigoare a formei spectacolului în diversitatea limbajelor abordate.

Concertul ce a marcat **închiderea festivalului Cluj Modern**, de **vineri 24 aprilie**, a constituit și momentul culminant prin numărul participanților, fiind și contribuția de mare consistență artistică a **Filarmonicii Transilvania** în prezenta ediție – densitate componistică și valoare interpretativă asigurate, alături de orchestra simfonică clujeană, de **maestrul Horia Andreescu**, din nou solista **Diana Ligeti** și originalul grup vocal **3 o'clock** – Nicole David, Lina Bakutayan și Andreea Alexievici.

Programul, cum spuneam, consistent și amplu a însumat contribuții componistice românești și străine, reluări și prime audiții, autori de mult consacrați și tineri deplin afirmați.

Lucrarea în primă audiție absolută *Cantus gemellus* (2014) a compozitorului Cornel Țăranu aruncă un arc peste timp, integrând timbrul flautelor drepte medievale și versul lui Dante în sonoritățile nonfigurative și în melodica cu totul personală specifică stilului său componistic.

O spectaculoasă evocare a imaginii lupte dintre întuneric și lumină, cu evidente înclinații către supremația celui dintâi am perceput în piesa *Erebos* a tânărului Sebastian Androne, produs al școlii componistice bucureștene, laureat cu premiul I la ultima ediție a Concursului Internațional de Compoziție *George Enescu* (București, 2014).

Un joc al culorilor muzicale – frânturi melodice, ritmice, timbrale – a urmat în *Kaleidoscop*-ul lui Adrian Iorgulescu (2012), redat de o formație orchestral-vocală redusă, dar nu mai puțin spectaculoasă.

Partea a doua a programului a inclus un opus concertant de Adrian Pop – având-o ca solistă pe mereu admirabila violoncelistă Diana Ligeti – în care compozitorul a revizuit și amplificat (în 2014) o creație proprie datând din anul 1975.

Muzica se înscrie într-o evidentă sonoritate autohtonă – autorul indică drept punct de plecare o colindă din colecția lui Sabin Drăgoi – discursul urmând

multiple transformări, atât în expunerile orchestrale, cât și în cele solistice. A fost un nou prilej de a admira corelarea perfectă a celor doi protagoniști – **maestrul Horia Andreescu** și violoncelista **Diana Ligeti**!

Seara s-a încheiat în triumf, cu spectaculoasa compoziție pentru orchestră mare *Krzesany* (1974), a muzicianului polonez Wojciech Kilar — autor, între altele, al coloanei sonore din celebrul film *Pianistul* (regia Roman Polanski, 2002). Titlul indică intenția compozitorului de a-și înscrie muzica în comuniune cu filonul popular (*krzesanie*, se precizează în caietul-program, este un dans popular din zona Podhale). Mai curând însă decât o rapsodie poloneză, rezultatul sonor este o metaforă a *Dansului*, în care recunoaștem chiar și ritmuri asemănătoare folclorului românesc.

Axis Mundi și Diana Ligeti

... și toate acestea n-ar fi fost posibile fără contribuția simfonicii clujean – ansamblu de altitudine internațională – în deplină rezonanță cu bagheta de binecunoscut prestigiu a **maestrului Horia Andreescu**.

Există la Cluj – am remarcat nu numai cu această ocazie – o stare de grație specială față de maeștri, manifestată constant și cu o sinceritate, pe care nu ești îndemnat s-o pui la îndoială. Această perpetuă recunoaștere și recunoștință are totodată o potrivită tentă de discreție, care contrazice frazele bombastice ale vremurilor de azi (și de ieri!). Așa de pildă nume precum *Maestrul Toduță*, *Maestrul Ciolan* și mai încoace, *Maestrul Țăranu* se pronunță cu reverență și cu un anume aer tainic, ca atunci când vorbești despre altitudini umane perpetue. Tot astfel se manifestă publicul rafinat, sobru și în același timp entuziast, față de valori dragi sufletului său – Filarmonica clujeană și dirijorul Horia Andreescu, oaspete al acestui final de festival.

A fost așadar o experiență de neuitat, între meritele agendei festivalului fiind și **densitatea** evenimentelor – nu mai mult de unul pe zi! – dând astfel răgaz pentru participare și reflecție! (foto Alexandra Jurje)

Trei sferturi de secol

Grigore CONSTANTINESCU

Corul academic Radio, fondat în 1940 sub conducerea lui Ion Croitoru, s-a impus ca o formație de elită, unită în România, condusă fiind – de-a lungul anilor – de Dumitru D. Botez, Dumitru D. Stancu, Gheorghe Danga, Constantin Petrovici, Emanoil Elenescu, Alexandru Șumski, Carol Litvin, Aurel Grigoraș, pentru ca în prezent la pupitru să se afle în următorii 15 ani maestrul Dan Mihai Goia.

Mii de minute de înregistrări speciale, concerte a *cappella* și vocal-simfonice, emisiuni Radio - TV au determinat atât diversificarea repertorială cât și afirmarea concertistică la înalte

europene, colaborând adesea cu orchestre de renume, sub baghete de prestigiu din țară și din străinătate.

După primul concert aniversar (18 februarie 2015) dedicat *muzicii universale*, al doilea concert aniversar (30 aprilie) a fost consacrat creației românești contemporane. Relațiile cu compozitorii noștri au oferit asemenea creații, cu semnături presitigioase, unele dintre acestea figurând în desfășurarea muzicală a acestui concert, în dorința de ascensiune a înțelegerii mesajului creator.

Referitor la reperul aniversar și alcătuirea repertoriului, se pot alinia temporal participările componistice. Cu o singură

Țuțuianu, lucrare inspirată de versurile poetului Octavian Goga (recitator Ionuț Kivu). Imaginea sonoră, cu culoarea variabilă, lirică sau dramatică, restituia apoi piesa **Voroneț** de Vasile Timiș, urmată de „tinerețea fără bătrânețe” a celor două **Colinde laice** de Radu Paladi și impunătoarea incantație, rugăciunea Domnească **Tatăl nostru** de Felicia Donceanu. Cei doi compozitori care încheiau derularea programului până la mijlocul său au fost Adrian Pop, realizatorului unui ecou de madrigal, **Strade, stradele** și Cornelia Tăutu cu vivacitatea melodico-ritmico-intonațională a **Divertimentului rustic** (participanți solistul vocal Nicolae Simonov, pianista Carmen Săndulescu, percuționistul prof. univ. Alexandru Matei).

„Oglindirile” continuau apoi în sens invers cu **Tripticul coral religios**, imagine alternativă a componisticii Corneliei Tăutu, muzică întregită spiritual de contrastul distinct al celor **Două colinde laice** de Adrian Pop. Lumea culorilor, sugerată la început de Vasile Timiș, intră în dialog cu feeria corală **Culori, flori, fructe**, versuri și muzică de Felicia Donceanu. Spre finalul recurenței ogliindirilor, lumina versului eminescian aducea aura romantică dragă interpreților și publicului, subtil tălmăcită în sonetul **Atât de fragedă** de Radu Paladi, elegant evocată în **Trei valsuri** de Vasile Timiș. Momentul final al acestui minunat program, deci și ultima „oglinde”, a răsunat plin de emoție prin vocile corului, intonând **Tatăl nostru** de Irina Odăgescu Țuțuianu, model de simțire în rugăciunile poporului nostru.

Încheiem aici impresiile de ascultător și comentator al Concertului aniversar, desfășurat sub gestul inspirat al dirijorului Dan Mihai Goia, în anul care se încheie cariera de dirijor al Corului Academic Radio cu o demonstrație la altitudine de maximă măiestrie.

cote valorice. Numeroși compozitori români au scris lucrări pentru această formație, care le-a prezentat pe scenă în primă audiție absolută dar le-a și înregistrat. Acest ansamblu coral de excepție a probat calitatea sa în lucrări din literatura muzicală românească și universală, în marele repertoriu liric prezentat pe scena de concert, abordând un impresionant număr de lucrări în toate genurile muzicale, de la miniatură la poemul coral, de la misă și oratoriu la operă, cantată sau simfonie.

Ansamblul a efectuat turnee în numeroase țări

excepție – compozitorul Adrian Pop, aflat în spațiul a șase decenii de existență, ceilalți autori de muzică depășesc mai mult sau mai puțin vârsta corului: deceniul 7 - Cornelia Tăutu, Irina Odăgescu Țuțuianu, deceniul 8 - Felicia Donceanu; cei care ne-au părăsit aveau vârste patriarhale, Radu Paladi - 87 și Vasile Timiș 92 de ani. Concepția dirijorului Dan Mihai Goia a fost cea a unui program în „oglinde”, în care muzica primului compozitor să fie simetrică cu cea a finalului de concert. Pentru început **Cântarea pătimirii noastre** de Irina Odăgescu

Flori de câmp

Thomas BEIMEL

Puține sunt instituțiile muzicale care se pot mândri cu o adresă atât de poetică, cum este Universitatea Națională de Muzică din București: Poiana Narciselor. Adresa universității, o câmpie sonoră pe care muzica lui Ulpiu Vlad înflorește mereu, este emblematică, ea circumscrie o trăsătură esențială a capitalei românești, ce se potrivește perfect cu caracterul muzicii lui U. Vlad: prezența naturii într-un spațiu urban, căci fosta rezidență a principilor valahi leagă facilitățile unui trai specific marilor orașe cu prezența nemijlocită a vieții de la țară. Ambientul viu al plantelor și animalelor în forme pe jumătate cultivate, pe jumătate lăsate în voia lor, este nu numai reprodus în numele multor străzi – Livada cu duzi, Puțul cu plopi, Grădina cu cai –, ci se face până în ziua de astăzi simțit pretutindeni în viața cotidiană. Bucureștiul are o proprie poetică a vieții, rurală, ce găsește în muzica lui Ulpiu Vlad o corespondență sonoră, cum este spre exemplu lucrarea *Flori de câmp* pentru cvartet și orchestră de coarde.

Lucrarea „FLORI DE CÂMP” - pentru cvartet și orchestră de coarde are la bază un număr de structuri componistice puternic individualizate, ce se succed și se întrepătrund în tensiunea unui arc expresiv asigurat, în bună parte, de caracterul evocator al lucrării.

Din punct de vedere al materialului sonor, piesa cuprinde totalul cromatic, în care sunt accentuate construcții modale diferențiate, în sensul impunerii unor structuri limitate din punct de vedere al înălțimilor.

Sistemul ce cuplează elementele operei muzicale la nivel lăuntric, funcționează între constituentele poetico-melodice și cele dinamice, evidențiind categorii sintactice complexe, a căror evoluție culminează în secțiuni de virtuozitate, solicitând interpreților reale calități tehnice și creatoare. Un rol aparte revine timpului muzical, prezent în formă saturată, închisă, ce imprimă liniște interioară după zbuciumul acumulărilor.

Expresiile tehnice din descrierea de mai sus tănuiesc caracteristici ale esteticii lui U. Vlad. Reușita sa cea mai importantă o constituie la prima vedere conexiunea dintre structurile compuse și formele improvizatorice, o trăsătură care pecetluiește de la început demersul său artistic. Această descriere verbală

nu atinge însă esența spirituală a esteticii sale. Libertatea, semnificând în alte contexte aleatorica lăsată interpretului, nu servește numai la producerea unei sonorități inovative, a unei flexibilizări a formei muzicale și a unei comunicări mai directe, care subminează structurile ierarhice prestabilite; scopul ei ultim este atât o reprezentare alegorică, cât și o comunicare trăită în adevăratul sens al cuvântului, care să depășească granițele categoriale ale muzicii – melodia, armonia, ritmul, forma, stilul –, pentru a face auzite bătăile inimii dintr-o comunitate cuprinzătoare: o muzică ca dialog cu cosmosul, cu lumea, înțeleasă ca un tot indivizibil.

Muzica lui Ulpiu Vlad impresionează printr-un amestec de rafinament estetic și sensibilă imediațete.

Ulpiu Vlad

Convențiile – mantia vieții urbane, ca să ne întoarcem la metafora Virginiei Woolf – nu acoperă condițiile esențiale ale vieții omenești, care au valabilitatea lor, dincolo de epocile istorice, situațiile politice și de structurile economice.

Interesul urmărit consecvent pentru o esențializare a mesajului muzical este și o consecvență a experiențelor care l-au marcat. Ulpiu Vlad s-a născut la 27 ianuarie 1945 în Zărnești, un orașel în curbură Carpaților, la poalele Pietrei Craiului. Acolo a auzit încă din copilărie muzica tradițională a țăranilor. În timpul studiului, „folclorul” era o disciplină obligatorie, căreia Ulpiu Vlad i s-a dedicat cu plăcere. Înregistrările de pe teren au constituit pentru el un material de cercetare viu, prin care a putut să-și formeze o convingere estetică. Pe aceasta o vede manifestată în cântecul și jocul instrumental al țăranilor români: muzica trebuie să fie precum natura, bogat variată, ca

frunzele unui copac, independentă și liberă cum este cântecul păsărilor. Ca urmare, a inventat cicluri de mari dimensiuni, lucrări cu formă deschisă, ce primesc la fiecare execuție o altă configurație sonoră.

Cred într-o muzică asemănătoare cu natura, în sens de creație divină, în care legi general valabile acționează, într-o infinită nuanțare, atât la nivelul operei, cât și la nivelul celor mai fine componente. Sunt captivat de sufletul muzicii, de virtuțile ei.

Lucrarea „Flori de câmp“ ocupă un loc special în opera lui U. Vlad, deoarece este o muzică mai puternic structurată. Cu toate acestea, dialogul foarte contrastant dintre soliștii cvartetului de coarde și muzicienii din orchestră este intensificat printr-o individualizare puternică, ce ține cont de particularitatea fiecărui muzician. În afară de aceasta, lucrarea este impregnată de elemente specifice muzicii tradiționale, însă fără a cita ceva, nici măcar ca adaos. Precum într-o doină, o formă de cânt tipică în România, muzica se deapănă liber în timp. Cu o mare aplecare spre detaliu, arcurile melodice formează un ornament în continuă transformare, ce acționează organic.

Uliu Vlad creează în compozițiile sale o atmosferă similară visului, din care nu exclude coșmarurile. Intenția sa este de a crea prin mijloace muzicale o stare de semiconștiență, care să producă o mare transparență: lasă să se ghicească o lume în

Thomas Beimel

spatele sunetelor, în spatele viselor, în afara limitelor vieții omenești, orientată după respirația cosmosului. (Traducerea din germană: Ana Szilágyi)

Recital Daria Tudor

Mircea ȘTEFĂNESCU

Filarmonica George Enescu din București a programat în cadrul Stagionii de marți seara, la 31 martie 2015, la Sala mică a Ateneului Român, recitalul pianistei **Daria Ioana Tudor**.

Și de la început trebuie să spun că ascultând-o am fost impresionat de forța personalității sale artistice, de vigoarea interpretărilor sale, de splendoarea sunetului său,

lentă dispoziție de spirit, Daria Ioana Tudor a corolat cu această atingere de triumf întregul recital. Sala era plină până la refuz și am resimțit pulsațiile de fervoare a ceea ce, specialiștii definesc a fi conștiință colectivă.

Programul a cuprins titluri redutabile din repertoriul de gen și singurul lor enunț conferă ordinul de mărime a impactului mental și emoțional care a cuprins asistența. Am ascultat **Sonata nr. 23 în fa major, op. 31, Appassionata**, de Ludwig van Beethoven, piesa **E.I.H.A** de Artem Hyzhayk. **Scherzo nr.2. în si bemol minor, op. 3**, și **Sonata nr. 2 în si bemol minor, op. 35** de Frederic Chopin.

Dispuns între aceste universuri de gândire componistică, recitalul

de virtuozitatea de o claritate și de o distincție măiastră. Aflată într-o exce-

s-a statuat din primul moment prin unicitatea îmbinării într-un același suflu interpretativ prin profunzime și suverana frumusețe a realizării instrumentale.

D i a n a Ioana Tudor a conferit capodoperei bethoveniene, **Sonata Appassionata**, impetuozității de magnificențe și înalte paliere de

luminozități ca acte de voință în limpezimi și într-o de nestăvilnit vigoare afectivă și mentală.

Piesa **E.I. H.A.** de Artem Hyzhayk are înțelesul, fără îndoială universal, exprimat în denumirea sa, prin inițialele din textul ebraic al Plângerilor lui Ieremia. Această compoziție, are valoarea ei proprie, are forță de expresie, tratează performant claviatura și este încă o dovadă, dacă ar mai fi fost nevoie, că și în muzica contemporană există creații se care desprind din miezul pur și adevărat al ființei.

Scherzo nr. 2. în si bemol minor, op. 3 și **Sonata nr. 2. în si bemol minor, op. 35** de Frederic Chopin, au avut în interpretările Dariai Ioana Tudor acea expresie liberă a climatului strălucirilor și, după caz a dramei, într-o admirabilă dezinvoltură a dezvoltării imaginilor sonore. Și totul până a se fi transformat, acolo, pe podium, într-o postură de actor care vorbea publicului, dar prin intermediul pianului, și atunci am avut viziunea de nestăvilnit că Daria Ioana Tudor, nu cântă la pian, ci cântă cu pianul. Ceea ce a purtat totul până la izbucnirea de tumult, ca la ivirea altor lumi.

Daria Ioana Tudor este o personalitate muzicală complexă, prezența numelui său pe afișele a numeroase săli de recital și de concert din țară și din multe alte țări europene, și nu numai, este o realitate.

„Triptic de balet”

Mihai-Alexandru CANCIOVICI

Compania de Balet a Operei Naționale București ne-a oferit o frumoasă surpriză prin spectacolul coupé de balet în premieră ce a inclus în program trei titluri pe partituri muzicale deosebite, fiecare dintre ele fiind compoziții coregrafice a unor nume de referință: Yuri Possokhov, artist rus, Jiří Kylián, un cunoscut coregraf ceh de dans modern și Sir Frederick Ashton, reductabil maestru englez.

Prima bucată, creată de Yuri Possokhov pe

În distribuția a doua doar primul cuplu s-a modificat prin prezența Cristinei Dijmaru și a lui Robert Enache.

Toți acești tineri s-au racordat excelent cerințelor coregrafului, realizând o partitură de înaltă clasă.

A doua piesă „Petite Mort”, creată de un mare coregraf contemporan, Jiří Kylián, pe muzica lui Wolfgang Amadeus Mozart (Concertul nr. 23 pentru pian și orchestră în La major, K488 - Adagio și Concertul nr. 21 pentru pian și orchestră în Do major, K 467 – Andante), au fost realizate în costumele

celebra „Simfonia clasică” a lui Serghei Prokofiev, a beneficiat de prezența maestrului de balet Gennadi Nedvigin și a Sandrei Woodall, creatoarea costumelor. După opinia mea, această lectură coregrafică a maestrului rus Possokhov mi s-a părut cea mai reușită. Desenul coregrafic este perfect, amplasarea balerinilor și a cuplurilor în spațiul de dans se face cu mare rigoare și inteligență. Coordonarea mișcărilor pe muzica atât de dificilă a lui Prokofiev este exemplară.

Trebuie să remarcăm, încă de la început, că actuala Companie de Balet a Operei s-a reclădit, s-a reconstruit miraculos prin îmbogățirea cu noi tineri, mulți fiind veniți din străinătate.

Compartimentul băieți, vitregit cu ani în urmă prin plecarea unor tineri, este astăzi revigorat. Aceștia se pregătesc tehnic impecabil, au sărituri frumoase, echilibru în scenă, sunt buni porteurii. Am apreciat îndeosebi variațiile băieților, impecabil executate. La premieră au dansat: Bianca Fota - Dawid Trzensimiech, primul cuplu, Marina Minoiu - Shuhei Yoshida și Sena Hidaka - Barnaby Bishop. Au urmat patru cupluri: Rebecca Haw, Akone Ichii, Nastasia Philippou, Bianca Stoicheciu, Lucas Campbel, Bogdan Cănilă, Liam Morris, Egoitz Segura.

proiectate de Joke Visser.

I-am urmărit cu interes coregrafiile moderne ale lui Kylián, pe care-l consider un artist contemporan de prestigiu, ce a înțeles să revoluționeze mișcarea spre forme și structuri total diferite de stilul neoclasic. El apelează la plastica trupului uman pe care o speculează inteligent, creând o mișcare care curge și se desfășoară superb.

„Petite Mort” a fost creat la Salzburg, la împlinirea a două secole de la moartea lui Mozart, în 1991. Coregraful mărturisește și decriptează titlul: Petite Mort este o modalitate poetică și ciudat de semnificativă pentru a descrie extazul unui act sexual. În franceză și în alte limbi, această senzație este descrisă ca o mică moarte. Poate că este așa, căci în acel moment al plăcerii (sau potențialul moment de a crea o nouă viață) ni se reamintește faptul că viețile noastre au o durată relativ scurtă, iar moartea nu este niciodată prea departe.” Desigur, este un punct de vedere pe care-l respectăm. După opinia mea, într-o partitură coregrafică trebuie să existe o similitudine între muzică, mesajul stilistic al compozitorului și desenul coregrafic. În Concertul nr. 23 pentru pian, acel adagio superb este atât de diafan și de poetic

Încât nu-l pot asocia cu un dans bărbătesc, deci viril, cu săbii, indiferent că acesta ar putea sluji ideii și gândirii coregrafului. Mi se pare mult prea alambicată, poate chiar sofisticată apropierea de senzația trăită în actul sexual. Dar, acesta este un alt punct de vedere, din perspectiva receptorului de balet. Dacă pot avea unele rezerve pentru prima parte, în andantele din concertul nr. 21, prestația cuplurilor este într-adevăr superbă, pentru că aici Kylián speculează excelent corpurile balerinilor, mișcarea curge frumos, trupurile se îngemănează poetic, iar balerini au înțeles subtil intențiile coregrafului. Mi se pare onest să-i cităm pe

o artistă delicată, diafană, cu sărituri ușoare, ce parcă plutesc în aer. A gândit rolul și l-a adus la natura sensibilă a sufletului său. L-a avut ca partener pe Robert Enache, un tânăr balerin, cu în trup frumos, elegant, ce face progrese evidente în ultima vreme, demonstrându-și și o tehnică bine pusă la punct.

În distribuția a doua cuplul Bianca Fota și Dawid Trzensimiech nu a fost cu nimic mai prejos decât artiștii de la premieră. Ei au format deja o pereche sudată artistic și tehnic care demonstrează perseverență, ambiție și mult efort sufletesc în implicarea actului creator. Bianca Fota este, fără

toți artiștii care au colaborat la realizarea acestei lucrări: Cristina Dijmaru și Bogdan Cănilă, Raquel Gil-Bergstrom și Liam Morris, Sena Hidaka și Shuhei Yoshida, Bianca Fota și Robert Enache, Marina Minoiu și Dawid Trzensimiech, Bianca Stoicheciu și Barnaby Bishop.

La realizarea acestei partituri au colaborat și maestră de balet Elke Schepers, dar mai ales pianistul Ștefan Doniga, un artist rafinat care a interpretat cu finețe atât Adagio cât și Andante.

În 1963, cunoscutul artist englez Sir Frederick Ashton, repovestește coregrafic romanul lui Alexandre Dumas-fiul „Dama cu camelii” pentru marii balerini Margot Fonteyn și Rudolf Nureev pe muzica unei sonate de Franz Liszt pentru pian, orchestrată de Dudley Simpson, denumind-o „Marguerite and Armand”. În spectacolul actual s-a reluat coregrafia lui Ashton, în scenografia lui Sir Cecil Beaton și beneficiind de prezența maestrului coregraf Grand Coyle, specialist în notația coregrafică.

La premieră au interpretat rolurile principale Alina Cojocaru, avându-l ca partener pe Robert Enache, iar în rolurile secundare ale tatălui lui Armand: Călin Rădulescu iar al ducelui: Antonel Oprescu.

Prezența Alinei Cojocaru în spectacol a fost așteptată de toți iubitorii de balet, deoarece ea rămâne

îndoială, o prim balerină de înaltă clasă a Companiei actuale de Balet. Este sensibilă, frumoasă pe scenă, simte tot ceea ce dansează și se străduiește ca fiecare apariție a ei să se impună ca o creație. Sentimentul meu a fost că a studiat profund personajul, exprimându-i acea fragilitate și nefericire a unei singurătăți implacabile, care o fac vulnerabilă.

Dawid Trzensimiech este un balerin elegant și prezentabil pe scenă, un bun porteur care se străduiește să fuzioneze pe plan artistic cu partenera.

Un important rol l-a avut în acest spectacol, fără îndoială, maestrul Ciprian Teodorașcu, care a condus orchestra, fiind un rafinat muzician, cunosător al stilisticii partiturilor. El s-a impus ca un dirijor excelent de balet, pentru că știe să urmărească balerini, păstrând un tempo adecvat evoluției lor dansante pe scenă.

Maeștrii de repetiții importanți: Corina Dumitrescu, Florica Stănescu și Călin Rădulescu au asigurat buna desfășurare a spectacolului.

Tripticul de balet ne-a oferit trei piese muzicale și coregrafice de excepție în reprezentarea unor importanți coregrafi ai lumii, ceea ce mi se pare un imens câștig pentru Compania de Balet a Operei Naționale, dar și pentru repertoriul său.

Surpriza de la Operă

Doina MOGA

Din obișnuință, curiozitate profesională și dor de spectacole bune am fost sâmbătă, 25 aprilie, la baletul-premieră de la ONB. Eram și foarte mulțumită de mine, pentru că spre deosebire de precedentele evenimente similare, de data asta am reușit să intru în sală, degrevată total de orice așteptări. Dacă ele nu există, dezamăgirea nu se poate așterne. Și n-am greșit deloc! Pentru că tocmai acum am trăit o surpriză de proporții. M-am dus la Operă să văd balet și m-am ales cu un frumos și elevat concert simfonic. Nu că baletul nu ar mai fi ajut loc, dar atât de plăcut surprinsă am fost de muzică și de tălmăcirea ei – care m-a trimis cu gândul și emoția sufletului la alte vremuri când muzica *live* era o constantă în spectacolele instituție în cauză – încă *Tripticul* a trecut pe plan secund.

Aproape uitasem cum e să privești un balet fără să fii agresat de înregistrări, mai bune sau mai puțin bune, dar totdeauna la volum maxim, care din punctul meu de vedere, doar subliniau timid o muzică, dacă nu moartă oricum lipsită de emoție, implicare, atmosferă și viață cu toate componentele ei frumoase și unice. Așa că surpriza a fost pe măsură. Am ascultat o orchestră bună, în formă, omogenă,

expresivă (cine ar fi crezut asta cu ceva timp în urmă?), cu instrumentiști neafanișiți și neplictisiți, care au cânta cu strălucire, dăruire și multă bucurie; o

orchestră modelată cu tact de un dirijor cu evidente înclinații spre muzica simfonică, ce s-a depășit pe sine în persoana lui Ciprian Teodorașcu și pianistul Ștefan Doniga, cu prețioase calități solistice: echilibru, stil, cu un sunet curat, clar și cu un tușeu cald. Ce dacă se cânta din fosă? Nu s-a simțit nici o clipă asta, iar acustica a fost aproape impecabilă. Felicitări celor ce au remediat-o! Cât despre muzică, ce să mai spun: *Simfonia clasică* în Re major de S. Prokofiev, *Adaggio* și *Andante* din *Concertele 23* și respectiv *21 pentru pian și orchestră* de Mozart și Fr. Listz, partituri care, și-au găsit o tălmăcire de zile mari. Bravo, bravo, bravo!

Acest personaj colectiv al Operei – de orchestră e vorba – care mai mereu în ultimii ani a fost trecută cu vederea atât de critici cât și de public, sau eventual criticată într-un rând expedit la coadă unui articol, a arătat că atunci când motivația există – și la acest repertoriu, ce muzician n-ar avea-o? – poate deveni o bijuterie. Da, a fost o mare surpriză și o mare realizare care îmi dă speranța că Opera ca instituție poate străluci din nou, mai ales dacă își etalează

atuurile reale. Și unul dintre ele este categoric orchestra ei. Cât despre *Tripticul* de balet, care a beneficiat pe lângă semnături de rezonanță în coregrafie:

Yuri Possokhov, Jiří Kylián și Frederick Ashton, a beneficiat și de o distribuție de marcă: Bianca Fota și Dawid Trzensimiech; Alina Cojocaru și Robert Enache și de aplauzele unei săli pline ochi. Despre acestea, însă, oi reveni în scris altă dată, pentru a nu amesteca lucrurile.

Integrala Beethoven (3)

În 20 aprilie 2015, pe scena Sălii Radio s-a desfășurat cel de-al treilea recital extraordinar din cadrul **Integralei sonatelor pentru pian și vioară de Beethoven**, realizată de maeștrii Valentin Gheorghiu și Gabriel Croitoru. Programul serii a cuprins sonatele nr. 4, nr. 6 și nr. 10. Ca impresie generală asupra interpretării, menționăm acea splendidă unitate în diversitate pe care o realizează în colaborarea lor cei doi artiști; ei abordează repertoriul unitar din punct de vedere artistic și ideatic, exprimând un evantai divers de imagini muzicale, de nuanțe și stări sufletești. În minunatul dialog al celor două instrumente, fiecare sunet, motiv și frază muzicală se bucură de o importanță aparte și sunt redade cu un tușeu plin de sensibilitate și culoare; preocuparea de a evoca frumusețea muzicii, este dublată de dorința celor doi interpreți de a dezvălui ascultătorilor bogăția semantică inegalabilă a partiturilor.

Programul a debutat cu **Sonata nr. 4 în la minor, opus 23**, lucrare remarcabilă prin dinamismul și impetuoșitatea pe care le transmite în părțile extreme (partea I, *Presto*, partea a III-a, *Allegro molto*), ce încadrează un original **Andante scherzoso**, plin de fantezie și candoare. Dialogul plin de vervă și strălucire din *Presto* a evidențiat frumusețea melodică și

Sonata nr. 6 în la major, opus 30 (nr. 1) le-a oferit interpreților ocazia de a desfășura un arsenal bogat de mijloace instrumentale și expresive. Dacă în prima parte, *Allegro*, au redat cu fantezie frumusețea melodică, originalitatea procedeelelor polifonice precum și permanenta îmbogățire a fondului tematic, în partea mediană **Adagio molto espressivo** și-au concentrat atenția asupra valorificării laturii poetice și semnificațiilor profunde ale muzicii. În dialogul lor sensibil, maeștrii au invitat publicul să mediteze asupra unor probleme existențiale ce preocupă omenirea în toate epocile. Finalul **Allegretto con variazioni** a adus un contrast expresiv și de atmosferă cu un impact puternic în dramaturgia lucrării. Ascultătorii au fost fascinați de caleidoscopul de imagini muzicale care s-au succedat cu naturalețe și eleganță. Fiecare variațiune în parte a adus o modificare în cadrul acestei fresce pline de culoare și fantezie. Lucrarea s-a încheiat într-o atmosferă luminoasă, cu caracter dansant **Allegro ma non tanto**, în care artiștii au omagiat prin mijloacele specifice viața și nobilele sentimente umane.

Sonata nr. 10 în sol major, opus 96, care a încheiat recitalul, este și ultima din ciclul scris de Beethoven. Elaborată în arhitectură cvadripartită, lucrarea constituie o capodoperă camerală extrem de dificilă și pretențioasă, o adevărată piatră de încercare pentru interpreți, nu doar prin complexitatea mijloacelor instrumentale, ci și prin problematica pe care o dezbate. Sonata debutează cu un **Allegro moderato**, plin de farmec și poezie, ce evocă o atmosferă pastorală, luminoasă (în care sunt percepute și unele accente cu tentă dramatică). Prin contrast cu serenitatea primei părți, în **Adagio espressivo**, compozitorul sintetizează în doar 67 de măsuri idei profunde și stări sufletești diverse, caracteristice ultimei perioade de creație. Interpretarea duo-ului s-a remarcat prin rafinament expresiv, prin dăruire

G. Croitoru, V. Gheorghiu

originalitatea armonică a discursului muzical, precum și măiestria compozitorului în utilizarea procedeelelor variaționale. În partea lentă am admirat subtilitatea îngemănării teme de factură poetică cu tema luminoasă, dătătoare de speranță. Interpreții au realizat un tablou muzical de o rară frumusețe și subtilitate expresivă. În finalul **Allegro molto**, au valorificat plener concepția originală a lui Beethoven referitoare la dramaturgia sonatei; au evocat cu mult rafinament contrastele expresive și semantice, au acordat o atenție deosebită momentelor marcate de neliniște și tensiune, au evidențiat cu dezinvoltură și fantezie ingeniozitatea scriiturii instrumentale.

și emoție artistică la cote maxime. Trecerea bruscă la **Scherzo-Allegro** a avut un impact puternic asupra spectatorilor. Contrastul dintre tema cu caracter dansant al scherzo-ului și tema lirică avântată din trio a fost realizat cu multă subtilitate și măiestrie. În finalul lucrării, **Poco Allegretto**, interpreții au evidențiat nu doar frumusețea discursului muzical, ci și rafinamentul componistic beethovenian în ce privește utilizarea procedeelelor variaționale, în domeniul armonic și polifonic. La cererea publicului, artiștii au interpretat **Tema cu variațiuni** din **Sonata nr. 1, în re major, opus 12** de Beethoven.

Carmen MANEA

De vorbă cu Lavinia Coman

Andra FRĂȚILĂ

Bună ziua, Doamnă Coman! Ce mai faceți?

Lucrez.

Ce lucrați, dacă nu sunt indiscretă?

Multe. Sunt un *workaholic* fără leac, de un tip mai special. Am proiecte în toate stadiile de elaborare, dacă pot spune astfel. De la o idee vagă care-mi bâzâie prin cap, ca un bondar neastâmpărat, până la teme care au prins un anumit contur, cu titlul formulat și cu o osatură de subiecte ce urmează a fi tratate. Am chiar și studii schițate sau altele aproape realizate, care stau acum în faza de gestație, pentru completări, îmbunătățiri, finisări.

Către ce domenii de interes vă îndreptați atenția?

Am o predilecție pentru studiul istoriei, îndeosebi pentru istoria recentă a muzicii românești în context universal. Ca să mă explic mai bine, am să-ți spun o mică poveste din familia mea. Am o nepoțică frumoasă, deșteaptă și năstrușnică. Teodora are 11 ani și e în clasa a V-a. Într-o seară, după ce i-am controlat problemele la matematică, mama i-a amintit că mâine are și istoria. Când a vrut să verifice dacă s-a pregătit la istorie, Teodora i-a spus cu oboseală în glas: „Eu nu înțeleg de ce trebuie să învăț la istorie, dacă toțiăștia sunt morți!” După ce am râs cu poftă, m-am gândit că aici avem cu toții o problemă. Generația Teodorei n-are nici o curiozitate de a afla cine erau și cum trăiau oamenii de dinaintea noastră. Dar nici pe adulți nu-i prea interesează, fiindcă problemele vieții de fiecare zi sunt atât de presante și stresante, încât nu mai au energie disponibilă ca să cunoască trecutul. Prezentul le e și așa suficient de greu de procesat ca informație. Și atunci, ce facem?

Ne îndreptăm oare, încet dar sigur, spre un nou „om nou”, diferit de cel impus ca ideal de regimurile comuniste totalitare, dar la fel de lipsit de umanitate?

Și cum vedeți o contrapondere pentru o perspectivă așa de tristă?

Eu nu accept o asemenea perspectivă. În primul rând, aș vedea o grupare mai viguroasă a problematicii legate de istoria recentă în cadrul disciplinelor școlare. Cred că fiecare disciplină își are propria istorie și acest proces va trebui cunoscut,

conștientizat și însușit de elevi, la orice vârstă s-ar afla ei. În muzică, avem un material imens, faptic și muzical propriu zis, care ne stă la dispoziție, pentru a induce tinerilor sentimentul că noi, cei de azi, provenim dintr-un lanț uman, care nu se poate rupe, fiindcă, la rândul nostru, facem legătura cu cei ce vor veni.

Ce credeți că ar fi potrivit să se întreprindă în acest sens?

Sunt de părere că fragmente de istorie putem preda încă din primele clase. Portretul unor profesori de instrument care au întemeiat disciplina respectivă, figurile compozitorilor pe care îi cântăm în clasă, povestea pieselor pe care le învață copiii la pian, forma lor, stilul, expresia etc. sunt tot atâtea momente de istorie concretă. Ideea asta face parte din programul didactic pe care îl preconizez cu pasiune și pe care l-aș putea numi *școala de pian prietenoasă*. Vedeți, copiii sunt extrem de curioși. Ei își iau astăzi

informațiile care îi interesează *de pe net*. Dacă profesorul nu le oferă sentimentul că totul se leagă cu tot și că noi facem parte din acest întreg care este universul, ei ajung foarte devreme să se izoleze în lumea virtuală și să rupă comunicarea cu mediul real, devenind tot mai însingurați.

Credeți că putem lupta cu succes ca să controlăm buna comunicare interumană?

Da, prin intermediul muzicii putem face adevărate minuni în privința comunicării. Succesul depinde de felul cum administrăm mijloacele de care dispunem. Unul dintre mijloace este cunoașterea istoriei recente. În ultima vreme am avut ocazia să cunosc mai îndeaproape parcursul profesional și uman al unor interpreți și profesori importanți. Am realizat portretele pianistilor Corneliu Gheorghiu, Liana Șerbescu, Stela Cameniță, ca să dau doar aceste trei exemple. Sunt personalități extrem de diferite, cu traiectorii profesionale importante, dar aproape necunoscute în România. De ce? Pentru că la un anumit moment al vieții lor au optat pentru a se stabili definitiv în străinătate. Din acel moment și până astăzi nu s-a mai știut aproape nimic despre activitatea lor. Or, acești artiști au avut un parcurs extrem de interesant, bogat în evenimente și realizări. Pentru noi, cei rămași acasă, însă, erau ca și morți, deși trăiau și lucrau intens într-o lume paralelă cu a noastră. Generațiile noastre au fost forțate să-i considere pe acești oameni „transfugi”, „trădători de țară”, iar numele lor au fost șterse din biblioteci și arhive sonore, interzise la tipar și pe posturi Radio TV, în spațiul public. Toate aceste eliminări forțate în mod criminal trebuie să fie corijate cât mai repede. Avem de recuperat un bogat patrimoniu, care a fost risipit în cele patru zări și care aparține de drept culturii române.

Dar cu Silvestri cum e? Ați primit de curând premiul U.C.M.R. pentru cartea despre el. Cum vă simțiți ca proaspătă premiantă?

Mă simt foarte bine. Încă nu mi-am revenit din starea de plutire. Deși, când am ajuns acasă cu vestea, soțul meu m-a felicitat, iar în secunda următoare mi-a spus. „E foarte bine! Și acum, la lucru! Ai de făcut, în primă urgență următoarele cărți (mi le-a numit, cu titluri provizorii și termene de finalizare). Am acceptat că e un plan foarte bun pentru următorii 10 ani de muncă intensă. Așa încât, ca să glumesc puțin, până atunci nu am voie să mă îmbolnăvesc, nici să mor.

Și care sunt cărțile propuse?

Cer scuze, n-aș prea dori să le enunț fiindcă „s-ar rupe vraja”. Nu că aș fi superstițioasă, dar e mai bine să le fac mai întâi și abia după aceea să vorbesc despre ele.

Acum aș vrea să revin la Silvestri. Pentru mine scrierea acestei cărți a fost una din marile provocări ale vieții. Iar faptul că a luat premiu e mândria cea mai mare a sufletului meu. Sunt fericită în primul rând pentru Silvestri, iar abia în al doilea rând al importanței, pentru mine. Am fost mulțumită să exprim

ideea că Silvestri e răzbunat prin această recunoaștere de către breasla din care făcea parte cu atâta onoare. I se face dreptate astfel față de umilințele și denigrările pe care le-a îndurat pentru creațiile sale, atât în direct, cât și post mortem, chiar în Aula Palatului Cantacuzino, unde a avut loc decernarea premiilor. Pentru mine a fost un moment de catharsis zguduitor.

Pe lângă istoriografie, în ce domenii faceți cercetări?

Elaborez studii pe diferite subiecte din didactica specialității. E un capitol neglijat în universitatea de muzică, după opinia mea, pe nedrept și cu pagube mari pentru formarea muzicienilor viitori. Am privirea ațintită asupra celor ce văr trăi în muzică și vor susține viața muzicală după ce noi, cei de astăzi, nu vom mai fi. Sunt multe de făcut și în această direcție. Mă gândesc mereu dacă le dăm destule competențe și cunoștințe studenților noștri, ca să se descurce cu succes în clasa de instrument, ca profesori, de data aceasta. Și mă preocupă cum anume am putea interveni în curriculum pentru a face mai temeinică această pregătire. Mi se pare că avem foarte mari îndatoriri în ce privește formarea tinerilor instrumentiști pentru cariera didactică. Scriu, predau, mă frământ și acționez cât pot pentru a ajuta la conturarea unui proces prin care să transformăm lehamitea din școli în *plăcerea de a face muzică la pian, împreună, profesorul și elevul*. Sunt o idealistă, nu-i așa?

Da, sunteți! Dar cum vedeți acest proces?

Îl văd ca prin ceață. Cred că va fi îndelungat, dificil, complex, dar cu o perspectivă optimistă. Împotriva tuturor semnalelor din școala reală, eu prevăd învățământului muzical un viitor scaldat în lumină!

Sună cam nerealist...

Da, așa sună. Însă orice vis ți se împlinește, dacă vrei foarte mult, dacă te lupți pentru el, atât cât este necesar ca să învingi.

Și despre viața muzicală curentă, ce ne spuneți?

Particip cât pot la concerte și recitaluri, fac cu plăcere cronici atunci când e nevoie de părerea mea și când simt nevoia să mă exprim. Cred că sunt un critic onest, care nu demolează ci, dimpotrivă, încearcă să ajute la construcție, încerc să dau perspectivă durabilă unui proces atât de tragic din pricina caracterului efemer al spectacolului muzical viu. N-am uitat nici o clipă că am fost interpretă activă zeci de ani. La un concert foarte bun, nu există nici o barieră între scenă și public, ci, dimpotrivă, se produce, de fiecare dată, miracolul comunicării perfecte.

Mai cântați la pian?

Doar pentru mine însămi și mult mai rar decât aș vrea. E o legătură care nu se va rupe niciodată, chiar dacă nu se vede.

Vă mulțumesc!

Și eu mulțumesc unei muziciene tinere pentru interesul de a sta de vorbă cu o colegă din cu totul altă generație.

A 25-a Gală

redactori. Colegul nostru Costin Aslam, șef de producție “pro bono”, nu apare nici de această dată în imagini, fiind ocupat să coordoneze din umbră cocktail-ul spectaculos oferit de Catena,

Fildas Art și Tricotton-Panciu, precum și darurile înmânate laureaților, constând în cărți și CD-uri de la Editura “Litera”, plus frumoase buchete de flori înmânate de Norela Costea. Deci unii am fost “la vedere”, alții în umbră, cu toții însă preocupați ca evenimentul marcând o cifră atât de frumoasă să decurgă perfect, cu atât mai mult cu cât renumele laureaților, prestigiul publicației și al UCMR au atras numeroși oaspeți de vază, nemaivorbind de reprezentanți ai mass-media: televiziuni (România TV, Senso TV, ca de fiecare dată alături de noi prin colega Oana Georgescu și fotoreporterul Sebastian Oros), posturi de radio, presă scrisă, Agerpres.

Conform tradiției, premiile au fost structurate pe două categorii. Secțiunea “Muzică clasică” a avut trei laureați din generații diferite, chiar dacă și de această dată accentul a fost pus pe tinerețe, vârstele lui Nour și Vîrban neegalând, însumate, pe aceea a reputatului compozitor distins cu Premiul de creație, Nicolae Brânduș! Celelalte două distincții

Paginile de față sunt deschise de o fotografie... istorică, de la una din edițiile când încă revista noastră era bilunară și apărea tipărită pe hârtie de ziar (se pot vedea câteva exemplare fixate cu ace de gămălie pe draperia din catifea din spatele scenei din Aula Palatului Cantacuzino). Anii au trecut, fostul redactor-șef Luminița Vartolomei s-a retras, dedicându-se cărților sale, nu a mai fost nici măsuța pe care așezam diplomele, în rest ne-am regăsit aceiași protagoniști și la ediția a 25-a (nici noi nu credeam că vom rezista atât!): președintele UCMR, Adrian Iorgulescu, care a inaugurat ca de obicei festivitatea cu un “speech”, precum și cei doi

au fost înmânate, astfel, cântărețului-actor Adrian Nour (Premiul pentru performanță totală) și tenorului George Ionuț Vîrban (Premiul pentru tinere talente). Nour s-a remarcat în concursul TV “Vocea României” și în musicalul “Fantoma de la Operă” de la Teatrul de Operetă și Musical “I. Dacian”, iar Vîrban este încă student la UNMB.

La secțiunea “Divertisment”, numeroase personalități au venit special pentru a fi alături de cei recompensați cu premiul “Evenimentul anului” (reamintim că este vorba de 2014, de fiecare dată redactorii și colaboratorii punând în balanță cele mai importante realizări ale anului precedent). Ne referim la primarul orașului Amara, Victor Moraru, și la directoarea festivalului dotat cu “Trofeul

tinereții”, Larisa Elena Mihai. Festivalul de muzică ușoară de la Amara, care, încet-încet, poate deveni și internațional (la ediția de anul trecut au fost doi artiști străini), este nu numai cel mai longeviv din țară, cu 48 de ediții desfășurate neîntrerupt (incredibil!), dar și cel reunind cel mai mare număr de spectatori, 2000-2500 în fiecare seară, în Grădina Cinematograf. Primăria din Amara s-a luptat să mențină manifestarea, aflată în pericol datorită dezinteresului autorităților județene, dar a și reușit performanța de a o aduce la standarde europene, cu dotări tehnice de clasă, datorate lui Alin Oprea, de la formația Talisman. Mai mult, ediția premiată de noi a marcat o altă premieră definitorie, credem, pentru nivelul profesionist al evenimentului, prin apelarea la reductabila orchestră de acompaniament condusă de Ionel Tudor, cu trei membri ai UCMR în componență. În acest fel, festivalul de la Amara completează acum “Triunghiul de aur” al

timp, de la repetițiile la teatru, a lui Ștefan Bănică!) compozitorul Viorel Gavrilă, Titus Andrei de la Radio România (membri în juriu), Ionel Tudor, Andreea Andrei, toți subliniind organizarea fără cusur a festivalului de la Amara.

În ce privește premiul pentru Jazz, colaboratorul nostru de specialitate, Florian Lungu, observa că a fost o coincidență fericită că el a fost acordat în chiar ziua în care Sorin Zlat împlinea 30 de ani! Băcăuan, acesta a studiat în liceu vioara și clarinetul, după care a absolvit, la secția clarinet, Facultatea de muzică a Universității de arte “George Enescu” din Iași, fiind în prezent masterand la... pian la secția Jazz a UNMB, clasa prof. univ. dr. Mircea Tiberian. În alegerea carierei a fost influențat de tatăl său, clarinetist și saxofonist, component în anii '80 al formației Transfer și al Ansamblului Armatei din Cluj-Napoca. Palmaresul lui Sorin Zlat este absolut impresionant, cucerind premii la cele mai

Octavian Ursulescu, Adrian Iorgulescu, Mihai Cosma

competițiilor de gen, alături de “George Grigoriu” de la Brăila și “Dan Spătaru” de la Medgidia, toate beneficiind de serviciile celei mai valoroase formații din țară. La festivitate au ținut să fie prezenți și chiar să vină la microfon (ne-am bucurat, fiindcă aveam emoții privind ajungerea la

importante competiții de jazz: marele premiu la concursul studentesc de la Târgu-Mureș, același trofeu la Costinești și la “EUROPAfest”, premiul pentru cel mai bun solist la Getxo (Spania), premiul special al juriului la Hoeillart (Belgia), premiul pentru cea mai bună trupă la concursul

George Ionuț Virban

“Johnny Răducanu” de la Brăila, marele premiu și premiul publicului în Monaco, premiul special al juriului la Lille, Franța! Să mai adăugăm că el a fost premiant sau finalist la Montreux (Elveția), Parmigiani (Italia), Nottingham (Anglia), Vilnius (Lituania), nemaivorbind de concertele susținute în SUA, Israel, Turcia, Olanda. Hotărât lucru, Sorin Zlat n-a pierdut deloc vremea până la 30 de ani!

Chemându-l ca pe tatăl său, la rându-i cunoscut în lumea muzicii, așa cum am arătat, Zlat își adăuga adesea și particula “Junior”, dar este evident că nu mai e cazul. La aceeași concluzie a ajuns și Ștefan Bănică, actor, cântăreț, compozitor, textier, orchestrator, prezentator TV, după o carieră absolut strălucită. Ștefan Bănică, asaltat de fotografi, a venit însoțit de frumoasa sa prietenă, cântăreața Lavinia (pe care am convins-o să ni se alăture în

imaginea de pe copertă, în rândul de sus) și a avut bucuria uriașă de a se reîntâlni după mulți ani, cu “Vedeta fără vârstă” Stela Enache. Momentul a fost absolut emoționant, pe cei doi legându-i filmul de mare și neconținut succes, gustat de toate generațiile, “Liceenii”, cu muzica aparținându-i lui Florin Bogardo: atât Stela Enache, prezentă în banda sonoră a filmului cu versiunea originală, dar și Ștefan Bănică, actor principal alături de Oana Sârbu, au la loc de cinste în repertoriul de concert piesa “Ani de liceu”, reluată în cor de toți spectatorii la fiecare reprezentație. Stela Enache, despre care am scris în repetate rânduri, este una dintre cele mai active reprezentante ale “Generației de aur”, fiind implicată în proiecte nostalgice “Șlagărele României” și “Ultimul romantic”, dar și în unele moderne, cum ar fi “Discoteca” sau mega-show-ul Radio Zu de la Sibiu.

După încheierea festivității de înmânare a premiilor și tradiționala fotografie pentru copertă de pe treptele Palatului Cantacuzino, participanții s-au reunit

Adrian Nour

Nicolae Brânduș, Mihai Cosma

Viorel Cosma, Stela Enache

pentru socializare în jurul mesei din sufragerie, dădora de bunătați care mai de care, de la gustări la dulciuri rafinate și răcoritoare, din partea partenerilor noștri tradiționali, Catena și Fildas Art (mulțumim, doamnă Anca Vlad!). Într-un top al cocktail-urilor de la cele 25 de ediții, că tot ne plac clasamentele, evenimentul actual se află pe locul I, ex aequo, cu ediția din 2011, când a fost premiat festivalul „Dan Spătaru” de la Medgidia. Iar pentru ca atmosfera să fie cu adevărat una convivială, veselă, totul a fost „dat” cu vinuri alese trimise de la Panciu de marea

prietenă a muzicii și a revistei noastre, doamna Elena Stoica ("Tricotton"). Firește, chiar și în jurul mesei laureații, strângând la piept diplomele, florile și cadourile din partea Editurii „Litera” (Raluca Târnușeanu mereu aproape de "AM"!) au fost asaltați pentru interviuri de reprezentanții mass-media.

Așadar, s-a încheiat o nouă gală a premiilor revistei noastre. La ora când scriem aceste rânduri ne îndreptăm către jumătatea anului în curs și deja avem nominalizați pentru ediția viitoare!

O. Ursulescu, Larisa Elena Mihai, Victor Moraru

Sorin Zlat

Juniorul a devenit, la rândul-i, Senior!

De Ștefan Bănică Senior mă leagă amintirea unor turnee din tinerețe. Stătea undeva pe la Foișorul de foc, îl luam cu Dacia mea, îi "încărcam" și pe cei ceilalți protagoniști și porneam la drum... Aveam, pe vremea aceea, între altele, în două localități un fel de stagiuni permanente, în sensul că mergeam acolo cu spectacole în fiecare lună: Călărași (Casa de cultură de acolo poartă acum numele marelui actor, originar din zonă) și Drăgănești-Olt. La una din reprezentațiile din acest din urmă orașel, la care biletele se vindeau până la unul, Seniorul, după ce și-a făcut numărul, a dispărut; am observat asta abia când trebuia să plecăm, pe înnoptate. Până

O. Ursulescu, Ștefan Bănică, Mihai Cosma

la urmă, prin “mijloace specifice”, directorul (ce o mai fi cu el? Era un om inimos și corect) a aflat: unul din vecini îl momise și-l invitase în pivnița sa răcoroasă, la o “degustare”! Așa încât a fost o întoarcere veselă, Bănică Sr. ținând strâns între picioare un bidon cu vin, primit cadou... Asta era mai târziu, când mă lansasem și eu în viața artistică, dar îl știam de mic, fiind pasionat de teatru (cel “radiofonic”

V. Moraru, L. E. Mihai, , T. Andrei, Maria Epuraș, St. Enache

era ascultat cu sfințenie de întreaga noastră familie, la micul nostru aparat german, Tefag): mama lui locuia pe strada mea, într-o căsuță modestă, iar actorul venea des s-o viziteze, la volanul unui Mercedes negru la care toți căscam gura, fiind o raritate pe atunci.

Primul contact pe viu, din postura de prezentator, cu popularitatea uriașă a lui Ștefan Bănică Junior am avut-o după Revoluție, la un eveniment muzical găzduit de Sala Sporturilor din Ploiești.

Sigur, cunoșteam succesul de casă fără egal al filmelor din seria "Liceenilor", dar nu mă așteptam (mai ales că aceste efuziuni erau mai cuminți înainte de 1989) la o adevărată manifestație populară, demnă de o mare vedetă străină. În intervalul care a trecut de atunci ne-am intersectat de multe ori. L-am aplaudat de câteva ori din sală, ca spectator (a creat câteva roluri excepționale la Teatrul de Comedie din București, condus de George Mihăiță), dar mai ales l-am prezentat în show-uri memorabile, în Piața Unirii din Focșani sau la Festivalul internațional "George Grigoriu" de la Brăila, între altele. De fiecare dată a avut alături cele două colective muzicale pe care le-a înființat cu 21 de ani în urmă, orchestra Rock and Roll Band și grupul vocal The 50's (prin care s-au perindat, de-a lungul anilor, Virgil Ianțu, Bogdan Pavlică de la Radio România sau fiul compozitorului V. V. Vasilache). De fiecare dată am fost impresionat de rigoarea sa, de disciplina colaboratorilor, de punctualitatea rară, recitalul fiind pus la punct ca un ceas elvețian. Compozitor și textier cu 15 albume de autor la activ, Fane, cum îi spun apropiații, este în fața microfonului un adevărat "entertainer", așa cum l-ați cunoscut, în postură de moderator, la festivalul de la Mamaia sau la emisiunea "Dansez pentru tine":

șarmant, cu umor, dansând și cântând cu aplomb, refrenele șlagărelor sale fiind reluate în cor pe mii de voci. Aureolat cu toate aceste performanțe, pe 7 mai Ștefan Bănică (a renunțat la "Junior" și bine a făcut) a pășit, la brațul superbeii sale prietene, cântăreața Lavinia, sub cupola Palatului Cantacuzino, pentru a fi răsplătit cu prestigiosul

premiu "Campionul popularității", acordat de singura revistă muzicală profesionistă din România, ce apare neîntrerupt din 1990, "Actualitatea Muzicală". La această a 25-a ediție a Galei premiilor revistei, Ștefan Bănică a manifestat o vie și sinceră emoție la întâlnirea cu o altă laureată, Stela Enache, distinsă cu premiul "Vedete fără vârstă". Dacă nu ați făcut încă legătura, vă reamintim noi: Ștefan a avut rolul principal în filmul "Liceenii", a cărui muzică a fost compusă de soțul Stelei, marele, regretatul compozitor Florin Bogardo. Ei bine, amândoi

Stela Enache, Ștefan Bănică

artiștii includ cu regularitate în concertele lor nemuritorul șlagăr al adolescenței perpetue, "Ani de liceu"... Cine știe, poate cândva îl vor cânta și în duet! Deocamdată Ștefan Bănică se pregătește sa-și ocupe locul în fotoliul de jurat la concursul TV "X Factor". (Red. - foto: Sebastian Oros)

Flautul fermecat

Oana GEORGESCU

Jucată de peste două secole pe marile scene lirice ale lumii, opera *"Flautul fermecat"* de W.A. Mozart (libret J.E. Schikaneder) face parte din repertoriul actual al Operei Comice pentru Copii. Noua producție regizată de Cristian Mihăilescu, poartă și semnăturile scenografei Viorica Petrovici și coregrafului Cătălin Caracaș. Conducerea muzicală aparține dirijorului Ciprian Teodorașcu, iar coregrafia grupului de copii e semnată de Jaqueline Bratu. *"<<Flautul fermecat>>, ultima operă a lui Mozart, <<Soarele muzicii>>, este o victorie a Soarelui asupra tenebrelor, a Muzicii în fața zgomotului.*

Veniți din imperiul Reginei Noptii, Tamino și Pamina găesc lumina, trecând prin probe teribile: proba focului, proba apei, dar, mai ales, proba tăcerii, a imposibilei comunicări" - mărturisirea regizorului Cristian Mihăilescu, care a adaptat celebra operă pentru copii cu vârste cuprinse între 5 - 15 ani. *"Lumea ce ne înconjoară e frumoasă, colorată, veselă, liberă, ca un freamăt de aripi.*

Ne-o înfățișează dionisiacii Papageno și Papagena. Copiii lor, Papagenuții, cum i-am numit noi, inventați

de mine, vor duce mai departe această dragoste de viață, care face ca Pământul să trăiască. Privind la întâmplările de pe scenă, bucurându-vă de excelenții interpreți, copiii se lasă învăluți de muzica celestă a celui iubit de Dumnezeu - pentru că aceasta semnifică numele lui, Amadeus."

Celebrele personaje prind viață pe scena Operei Comice pentru Copii în interpretarea soliștilor din șapte țări (China, Franța, Cipru, Bulgaria, Turcia, Albania și România). Îi amintim pe Plamena Anghelova (Bulgaria) și Gloria Tronel (Franța), ambele interpretând-o pe Regina Noptii, pe Margarita Antoniadou (Cipru), în rolul primeia dintre cele trei Doamne, Gjergji Mani (Albania), care-l interpretează pe Tamino, Samuel Alper Adiguzel (Turcia), în rolul lui Sarastro și pe Fang Shuang (China) - Papageno. Lor li se alătură soliștii români Andrei Lazăr, Valentin Racoveanu, Daniel Filipescu, Ștefan Schuller, Bogdan Lupea, Gabriela Daha, Oana Șerban, Raluca Oprea, Ioana

Bitere, Rodica Anghelescu, Irina Ionescu, Ana Maria Hângu, Antonia Cosmina Stancu, Cleopatra David, Sidonia Nica, Virginia Stamate ș.a. Acompaniamentul muzical este asigurat de Mădălina Florescu (pian), Cristian Balaș (vioara I), Dorina Ciurea (vioara a II-a), Luiza Cîrlan (flaut), Claudia Mihalache (violă) și Mladen Spasinovici (violoncel). *"<<Flautul Fermecat>> este una dintre operele mele preferate (...)* - declara dirijorul Ciprian Teodorașcu. *"Dacă veți pleca acasă fredonând duetul Pa-Pa-Pa sau veți îndrăgi trilurile Reginei Noptii, înseamnă că îl veți iubi și aprecia pe Mozart, așa cum o fac și eu de mic copil"*.

"Mozart e acel izvor nesecat, la care revii mereu cu certitudinea că a mai rămas ceva ce urmează să descoperi și care să-ți potolească setea de frumos. Iar <<Flautul Fermecat>>, ultima dintre celebrele sale creații, ar putea face parte din <<curricula>> oricărei instituții de cultură care-și asumă inclusiv un rol de educare a publicului, prin cultivarea gustului pentru valorile perene. Mă bucur că acum face parte din stagiunea Operei Comice pentru Copii!" - a spus Felicia Filip, director general al renumitei instituții de cultură bucureștene. (Foto: Sebastian Oros)

Marketing și Stradivarius

Oana GEORGESCU

Anunțul făcut de însuși André Rieu prin care confirma primul său concert de la București în Piața Constituției, alături de *Johann Strauss Orchestra* a inflamat Capitala, "internet"-ul, România, dar și Europa. A doua zi, dimineață, cele 12.500 de bilete pentru primul concert se epuizau în 180 de minute (cel mai scump bilet a costat 800 lei, iar cel mai ieftin, 160 lei). Avea să fie cea mai rapidă vânzare a unui concert al lui André Rieu înregistrată vreodată!

Recordurile de Guinness Book nu s-au oprit însă aici... Un al doilea concert sold-out era anunțat imediat, deci încă 23.000 de bilete, și pentru al treilea concert! Între timp, André Rieu a avut grijă să facă urări de Paște în limba română fanilor din România. Cu 33.000 de bilete, vândute în numai 15 ore, era doborât din nou recordul de cea mai rapidă vânzare a unui eveniment André Rieu înregistrată vreodată – drept care organizatorii anunțau încă 4 concerte.

Mai mult, în urma solicitărilor nenumărate din partea publicului, organizatorii au decis să pună în vânzare o nouă serie de 5.000 de bilete, cu scop caritabil, la peluza din fața Palatului Parlamentului. La numai câteva ore de la anunțul oficial biletele s-au epuizat, astfel că s-au suplimentat încă 5.000 pentru concertul următor. Prețul unui bilet a fost unul simbolic, 43,2 lei. Celebru artist a

donat toate veniturile provenite din vânzarea acestora unor fundații și organizații (UNICEF și Salvați Copiii) ce derulează proiecte ample în sprijinul copiilor români aflați în suferință.

Pe parcursul celor 7 seri maestrul Gheorghe Zamfir a fost invitatul special al concertelor lui André Rieu, având inclus un moment artistic de excepție.

Au fost un show-uri totale, cu o regie impecabilă, cu voci de excepție, o orchestră reductabilă și un repertoriu bine ales. Dar, pentru că există și un "dar"... Regulile de acces stabilite de organizatori au fost foarte stricte, mai ales cele legate de interzicerea, cităm, a accesului cu "sticle de orice fel, cutii de băutură, conserve,

artificii, bannere, spray-uri, scaune, arme, băuturi sau mâncare, obiecte contondente, animale de companie, lanțuri, rucsacuri, bagaje voluminoase, lasere" etc. Ei bine, după ce spectatorii toropiți de căldură erau nevoiți să renunțe la intrare chiar și la sticlutele din plastic, cu apă, aveau să constate că nu același regulament se aplica în incintă. De la chioșcuri se puteau cumpăra sticle cu apă, cutii mari cu bere, înghețată, floricele, toate la prețuri triple. Deci, nici vorbă de grija față de artiștii care ar fi putut fi... bombardati cu sticle și cutii, ci a fost

doar înțelegerea cu brand-urile agreeate de a-și vinde produsele la prețuri mult mai mari și fără să fi văzut cineva vreun bon fiscal. La fel s-a întâmplat și cu interzicerea fotografierii sau filmării... În ciuda atenționărilor cu reținerea sau confiscarea aparatelor și cu ștergerea imaginilor foto și video clandestine, toți spectatorii au filmat de zor și au fotografiat netulburați de vajnicii organizatori. Și, un alt amănunt deloc de neglijat: André Rieu s-a văzut nevoit să (ne) facă și un pic de educație... Nu a început partea a doua a spectacolului până când și ultimii spectatori întârziați (filmați pe ecranele uriașe, dar transformați brusc în... vedete), cu sucuri, beri și floricele în brațe, nu și-au ocupat locurile. Puțini au fost însă aceia care au înțeles mesajul de bun simț și apelul la respect al artistului, pentru că majoritatea publicului se amuza nevoie-mare...

Născut la Maastricht (Olanda), într-o familie de muzicieni (tatăl a fost dirijor), André Rieu a vândut peste 40 de milioane de albume și DVD-uri și are peste 1,5 milioane de fani pe Facebook. Din 1994, de la lansarea CD-ului "*Strauss & Co*" a fost distins cu 400 de Discuri de Platină și peste 170 de Discuri de Aur, iar din anul 2004 turneele sale s-au aflat mereu în Billboard's Top 10. Supranumit "*Regele Valsului*", acesta cântă pe un *Stradivarius* din 1732, dirijează, asigură entertainmentul și prezintă singur show-urile dialogând permanent cu spectatorii.

Radio România

Dan CHIRIAC

La Sala Radio a avut loc a XIII-a ediție a Galei Premiilor Muzicale Radio România, cu 15 trofee din cristal cu incrustații de argint, semnate Ioan Tămăian, înmânate

Horia Moculescu

artiștilor pentru performanțele lor din anul 2014 în muzica pop, folk, pop-dance și pop-rock.

Premiile au fost înmânate de interpreți și compozitori: Horia Moculescu, Mădălin Voicu, Mihai Pocorschi, Adrian Sână, Laurențiu Duță, Marcel Pavel, George Natsis, dar și de realizatorii de emisiuni de la Radio România: Bogdan Pavlică, Ionuț Dragu, Daniela Mihai Soare, Daniela Mihai Soare, Mihai Cosmin Popescu și Gabriel Marica. Premiul Artistul anului a fost oferit de Ovidiu Miculescu, Președinte Director General al Radio România. Premiul special pentru întreaga carieră a fost înmănat de către Laurențiu Duță compozitorului Horia Moculescu, care a fost aplaudat la scenă deschisă.

Pe scena Sălii Radio au urcat și au cântat premianții: 1. Cel mai bun debut: grupul Maxim; 2. Cel mai bun cântec pop: Emoții – 3SE; 3. Cel mai bun cântec pop-dance: Mamma mia – Lau-

rențiu Duță / Elena Gheorghe feat. Glance; 4. Cel mai bun cântec pop-rock: De la capăt – Voltaj; 5. Cel mai bun mesaj: Taxi – What's Up; 6. Cel mai bun album: Rock' n roll baby - Direcția 5 / Cat Music; 7. Cel mai bun compozitor: Adrian Sână; 8. Cel mai bun artist pop-rock: Voltaj; 9. Omul cu chitara: Mircea Vintilă; 10. Cea mai bună interpretă: Delia; 11. Cel mai bun interpret: Cristi Enache; 12. Cel mai bun duet: Noapte caldă – Bere Gratis & Sore; 13. Cântecul anului: Pe aripi de vânt – Kazibo / Delia feat. Kaira; 14. Artistul anului: 3SE. Premiul special pentru întreaga carieră – compozitorul Horia Moculescu.

Interpreta Alexandra Ungureanu și realizatorul Matinalului Radio România Actualități Eugen Rusu au prezentat Gala – eveniment transmis în direct de Radio România Actualități și de Radio România Internațional și ulterior de TVR 1 - coproducător al evenimentului. Seara s-a încheiat cu recitalul susținut de 3 Sud Est.

Albumul cu amintiri

Revenirea spectaculoasă, miraculoasă a lui Gabriel Cotabiță ne face să apelăm din nou la această imagine de arhivă, veche de circa două decenii. Am putea-o intitula "Ce tineri și ce... pletoși erau!". De la stânga la dreapta, la o festivitate de premiere: Cotabiță, Dan Bittman (să nu uităm că la un moment dat, anterior, Cotabiță a fost solist la Holograf), Mihai Pocorschi, Mihai Alexandru (încă în perioada lui rock), Teo Peter, Loredana Groza, Cornel Fugaru, Șerban Georgescu, Mădălina Manole, Daniel Iordăchioae și... un fragment din Cătălin Crișan. După cum se poate constata cu tristețe, patru dintre cei din fotografie nu mai sunt printre noi...

Concurs “Titel Popovici” la Iași

Sedonia AXENTE

Școala de arte ce poartă numele regretatului muzician ieșean a organizat prima ediție a unei competiții omagiale. E drept, în condiții modeste, într-o sală mică, fără vedete invitate (și doar sunt atâtea care i-au cântat melodiile lui Titel

Popovici!), deci un festival mai degrabă local, cu 26 de concurenți, dintre care 2 din Republica Moldova (tot doi membri ai juriului, din 9 – prea mulți, opinăm - au fost de la Ungheni, de peste Prut, ceea ce nu este normal).

Din juriul prezidat de compozitorul Dumitru Lupu au făcut parte, între alții, cunoscutul om de radio Corneliu Mureșanu, văduva compozitorului, doamna Mimi Popovici, solista Giovana Georgescu (care a susținut și un recital 100% Titel Popovici), directorul Școlii de arte, Traian Mocanu, prof. Marcel Maxim. De sonorizare s-a ocupat chitaristul Paul Babici, care a și... prezentat (iată de ce opinăm că renumele compozitorului omagiat merită o organizare profesionistă, în care să se implice toate forurile locale), iar celelalte micro-recitaluri au fost susținute de Nina Cuciuc, Aurel Niamțu, Ștefan

Atârgovițoie (toți au inclus în program cel puțin o piesă de Titel), Constantin Florescu. La cat. 15-40 de ani (ciudat interval!) au fost 7 laureați, dintre care s-a detașat câștigătoarea Trofeului, profesoara de muzică din Târgu Frumos Cristina Gogan, iar premiul I, ex aequo, a fost acordat Sabinei Străchinaru (premiată la festivalurile de romanțe de la Târgoviște și Zlatna) și Anei-Maria Leonte. La 6-15 ani au fost 3 laureați, dominați de talentata Daria Bahrin, pr. I. Dincolo de toate, e un început, important este ca proiectul să fie dezvoltat, încercând să egaleze marile festivaluri organizate cândva la Iași de Titel Popovici. Iată mai jos considerațiile președintelui juriului.

Calda amintire a Moldovei

Dumitru LUPU

Am participat la acest festival cu o mare dragoste, pentru că m-au legat de Titel Popovici și de soția sa o adâncă stimă și prietenie. Ne vedeam de cel puțin două ori pe an la București sau la festivalurile importante și aflam din ziare ce se întâmplă la Iași, pentru că aici s-au petrecut întotdeauna lucruri foarte importante din punct de vedere cultural... Aici încă mai există o sete de cultură și este datoria noastră să ducem lucrurile mai departe. A fost un festival minunat, cu o gală splendidă și sunt sigur că va crește de la an la an.

S. Străchinaru, Mimi Popovici

Casa de cultura "MIHAI URSACHI" este situată în Copou, la doar câțiva metri de statuia și teiul lui Eminescu. Juriul, concurenții și spectatorii au făcut zeci de fotografii profitând de vremea excepțională. În concurs s-au cântat două piese. Una din repertoriul compozitorului TITEL POPOVICI, cealaltă la alegere. Am sugerat că de la următoarea ediție și cea de-a doua piesă să fie aleasă din repertoriul românesc. Alături de negativele originale ale pieselor lui TITEL POPOVICI, puse la dispoziția concurenților de Ecaterina (Mimi) Popovici, au mai fost auzite și alte câteva variante moderne realizate de profesorul Școlii de Arte din Iași, Marcel Maxim. Recitalurile au fost adevărate modele de interpretare a muzicii lui TITEL POPOVICI, fiind susținute de foștii săi elevi și colaboratori: Giovana Georgescu (o interpretă

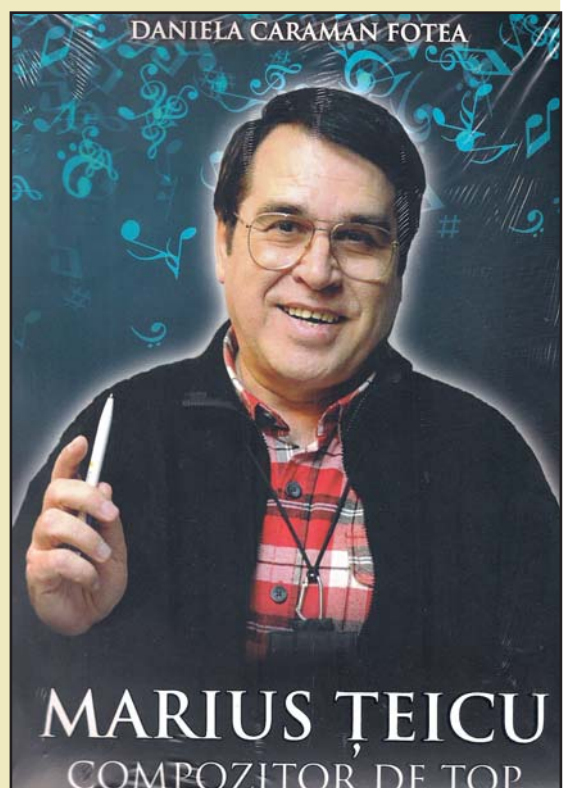
cu un timbru vocal remarcabil), Ștefan Atârgovițoiaie (remarcat în cadrul multor concursuri naționale și internaționale, acum cu vocea în schimbare), Nina Cuciuc (o voce care mi-a adus aminte de Ala Baianova) și Aurel Niamțu (veche cunoștință, într-un progres remarcabil). Marea majoritate a concurenților de la grupa mică au cântat bine, dar mai au mult până la expresivitatea cerută de muzica și versurile maestrului. Grupa mare de vârstă a dat atenția cuvenită intonației corecte și expresivității, fiecare aducând o nota originală pieselor alese. A fost foarte interesant să ascult muzică scrisă în anii '80 într-o interpretare nouă, dinamică, actualizată, ceea ce în mod sigur îi va motiva pe viitorii concurenți să studieze repertoriul maestrului.

Marius Țeicu

Volumul, apărut prin colaborarea editurilor TiVoli și Tracus Arte, are 270 de pagini, este elegant tipărit (policromie) de Mediaprint - ar mai fi fost puțin de lucru la corectură, mai lipsesc diacritice, dar e inevitabil - și include CD-ul "Best of Marius Țeicu", editat în 2006 (an după care a compus îndeosebi pentru copii) de Ovo Music, casa de producție a lui Ovidiu Komornyik. Efectiv, între copertile sale se află toată viața și cariera reputatului compozitor: amintiri ale mamei, colegilor de liceu (între care Titus Munteanu și Dumitru Moroșanu), Conservator (Luminița Vartolomei, Cristian Mihăilescu, Magda Buciu, același Moroșanu), ale colaboratorilor care au fost alături de el încă de la debutul în formațiile Dixie '67 și Modern Grup... Doar dacă le-am transcrie tuturor numele ne-ar trebui câteva zeci de pagini, dar între ei nu puteau lipsi, în ordinea apariției în carte, Mihai Constantinescu, George Grigoriu, Stela Enache, Olimpia Panciu, Stela Popescu, Corina Chiriac, H. Moculescu, J. Kerestely, Alexandra Cefraga, Cornel Patrichi, Fuego, Monica Anghel, Andrei Tudor, Mihai Alexandru, Angela Similea, Marina Voica, Titus Andrei, Adriana Trandafir, Adrian Daminescu,

Loredana Groza, Margareta Păslaru, Mirabela Dauer, Silvia Dumitrescu, Alexandru Arșinel, George Natsis, Cătălin Măruță, Marina Almășan, între mulți alții... Cu ocazia festivalului internațional "George Grigoriu" (regretatul creator i-a fost naș de căsătorie!) de la Brăila, am discutat cu protagonistul despre această veritabilă "enciclopedie Țeicu", din care nu lipsește practic, nimic: familie, turnee, televiziune, teatru, filme, universități unde a predat, musical-uri, partituri, discuri, vreo 350 de titluri de melodii de muzică ușoară. Îi cunoșteam scrupulozitatea, știam cât de ordonat este, iar el mi-a confirmat că a pus la dispoziția autoarei (care are meritul de a fi structurat acest uriaș material informativ), pe secțiuni, documentația adunată cu migală de cinci decenii înapoi. Cartea este recomandată, pe drept cuvânt, de Smaranda Oțeanu Bunea și Grigore Constantinescu și chiar că nu ar trebui, cum se spune, să lipsească din biblioteca iubitorilor de muzică ușoară, ceea ce s-ar întâmpla mai ușor dacă editurile ar renunța la prețul exagerat...

Indiscutabil, un profesionist impecabil, un dascăl răbdător, un coleg admirabil, un prezentator și actor TV șarmant, un familist convins, un instrumentist de clasă, un muzician tobă de carte, un om minunat și plin de umor, un "compozitor de top" (poate la reeditare se va găsi un titlu mai inspirat)... aceștia meritau o asemenea carte: din întâmplare, dar și din fericire, toți poartă același nume - Marius Țeicu! (O. U.)

Adrian Romcescu

Cum vezi starea muzicii românești actuale - ușoară, pop, dance, etc?

O stare bună și chiar de succes a muzicii pop, dance și rock promovată de industria privată a muzicii (producători, radiouri private, tv. de profil), cu o pătrundere consistentă pe piața străină, comparativ cu alte țări cu mai multă experiență de profil. Pe de altă parte, o stare tragică a muzicii ușoare tradiționale, care se vede marginalizată chiar de instituțiile publice ce au ca obiectiv principal promovarea tradiției, valorilor și parfumului unic al creației românești, mai ales când avem o artă componistică și interpretativă de excepție.

Ce părere ai despre concursurile muzicale TV? Lansează ele cu adevărat noi talente românești? Ce ar trebui îmbunătățit la ele?

E foarte bine că există și sunt chiar multe. Ele încurajează competiția, dau posibilitatea dobândirii unei bune experiențe de scenă și TV tuturor participanților și evident descoperă permanent noi talente. Problema esențială este faptul că, odată concursul terminat, promovarea ulterioară a acestor tineri dispare dacă ei nu reușesc să încheie un contract cu o firmă de producție, impresariat sau un post de TV. O îmbunătățire

ar fi o apropiere mai mare a industriei muzicale private și a presei, de acești producători de concursuri interpretative TV.

Cum se prezintă difuzarea muzicii ușoare românești, la radio, TV, pe discuri?

Cum spuneam mai sus, este trist faptul că în curând generațiile tinere și foarte tinere nu-și vor mai cunoaște melodiile atât de frumoase și interpretii atât de iubiți ai muzicii ușoare românești, care sunt parte din spiritualitatea noastră ca popor. Dezinteresul și lipsa de respect pentru aceste valori devin și mai șocante când programe muzicale TV din țări surori cu noi (Italia, Franța, Spania) nu știu cum să-și venerateze mai mult muzicienii, interpreții, compozitorii sau actorii lor care au devenit legende vii ale culturii lor naționale.

De ce compozitorii importanți ocolesc concursurile de creație gen Eurovision?

Nu cred că aceste concursuri gen Eurovision sunt ocolite de compozitori. Ele sunt mai degrabă ocolite de interpreți. Și eu personal îi înțeleg pentru că presiunea pusă de mass-media pe interpreți este una enormă și de multe ori chiar periculoasă pentru cariera lor viitoare. De exemplu o plasare mai slabă în finala Eurovision, chiar

dacă interpretul a avut o prestație foarte bună, poate afecta grav viitoarea sa carieră, interesul mass media pentru el și chiar onorariul pe care îl avea anterior. Mi-aș dori ca jurnaliștii care se ocupă de muzică să fie mai realiști, mai cumpătați și mai ales mai puțin avizi de scandal. Așa sunt ei în Europa de vest și mai mult de atât, sunt și Patrioți.

Ce ar trebui să întreprindă UCMR, cu prestigiul său, pentru a reda muzicii ușoare românești demnitatea meritată?

Evident UCMR nu poate face mare lucru ca instituție rămasă singură în această stare de

mul Europei și este foarte dorită de ascultători și telespectatori.

Mergi în juriu la festivaluri? Care crezi că e rolul lor? Câteva dintre ele („George Grigoriu” - Brăila, „Dan Spătaru” - Medgidia, Amara) sunt televizate în direct, organizate profesionist, cu participare internațională, preluând cu succes rolul defunctelor Mamaia și “Cerbul de aur”.

Am participat în juriu la toate aceste festivaluri și așa cum spuneam mai sus ele sunt o scenă super profesionistă, se cântă cu trupă LIVE, este și o experiență TV și au un rol extrem de semnificativ pentru soliști. Dar aceste festiva-

luri nu pot în final decât să propună industriei muzicale tineri valoroși și foarte talentați care, odată festivalul încheiat, trebuie preluați de diferite firme de profil. Sper și sunt convins că Festivalul Mamaia va fi reluat cât de curând. Este cel de care mă leagă debutul pe scenă în 1973 la doar 17 ani și care mi-a adus foarte multe satisfacții ca solist și compozitor.

Care crezi că a fost cauza dispariției manifestărilor amintite?

Am fost de multe ori în juriul Festivalului Mamaia și știu că s-a stopat acum 3 ani din rațiuni strict financiare, cu toate că organizarea festivalului nu presupune cheltuieli exagerate. Dorința organizatorilor este de a se relua cât mai curând. La Cerbul de aur nu am participat, dar melodia pe care i-am compus-o Mălinei Olinescu,

Mi-e dor de tine, a obținut Premiul 1 în 1997. Din câte am auzit e posibil să se reia anul acesta.

Proiectele personale pentru perioada următoare?

Am mai multe melodii în lucru atât pentru mine cât și pentru alții. Am scris pentru cei mai mulți dintre colegii mei, dar nu am colaborat deocamdată cu Nico, Paula Seling și Loredana. Îmi doresc mult să încep aceste colaborări anul acesta. (Red.)

fapt a industriei muzicale, prin simplul motiv că sistemul privat deține supremația aproape totală a acestei industrii. Doar într-o colaborare extinsă cu cele câteva instituții publice și tot sectorul privat (radio, tv, producție, video) s-ar putea realiza, prin soluții care țin de moralitate, mândrie națională, respect pentru cultura și tradiția noastră și de ce nu, un minim patriotism, un cadru legislativ prin care să stabilești un procent de difuzare de 60% muzică românească și 40% muzică străină. Această legislație funcționează perfect în tot ves-

Fuego, turnee naționale

Oana GEORGESCU

Încă de la începutul anului, Fuego, așa cum ne-a obișnuit și așa cum îl știm cu toții, nu a stat o clipă. A continuat seria de turnee, spectacole și recitaluri în țară și în Rep. Moldova, repetă, înregistrează, comunică și este extrem de activ pe rețelele de socializare. Toate acestea în timp ce a tocmai a încheiat un alt turneu național, pregătit cu multă vreme în urmă. Este vorba

Aflat pe scenă la Botoșani, la finalul spectacolului "Testament" ce-l omagia pe marele Grigore Vieru, Paul Surugiu a primit titlul de cetățean de onoare al localității în care s-a născut tatăl său și care l-a părăsit pentru totdeauna la numai 58 de ani. Fuego s-a declarat emoționat pentru acest titlu ce vine din spațiul în care a pornit povestea vieții lui... Cu doar două zile în urmă, fusese decorat cu același titlu în Republica Moldova, în Raionul Criuleni, pentru, cităm "prodigioasa sa activitate și implicare în propășirea limbii și culturii române și rededeșteptarea spiritului românesc de pe cele două maluri ale Prutului".

despre turneul de primăvară intitulat "Trăiesc!" – "o istorie muzicală în ramă" a unuia dintre cei mai iubiți și apreciați artiști români care a adunat în cei peste 20 de ani de carieră 8 Discuri de Aur și 2 Discuri de Platină, care a lansat 29 de albume și care, în 2012 a fost recompensat și onorat cu distincția de "Artist al Poporului al Republicii Moldova".

Turneul "Trăiesc!" a început la Brașov și a reunit cele mai frumoase, apreciate, aplaudate și premiate piese din repertoriul lui Paul Surugiu - Fuego, reprezentând pe rând etapele carierei sale, cu evoluția și momentele ce l-au marcat din punct de vedere muzical: două ore de spectacol live, care au purtat publicul printre sunetele și armoniile celor mai frumoși ani ai interpretului, presărați cu versuri și mesaje, cu poezie, muzică romantică și de voie bună, dar și cu ritmuri latino. "Trăiesc! reprezintă tabloul întreg al activității mele de până acum. Cântecurile de ieri și de azi, experiențele prin care am trecut și pe care le-am transpus ulterior în melodii vor răsună pentru voi, înșiruindu-vă picturi de vise..." – mărturisirea artistului.

În spectacolul în care a lansat și melodii în primă audiție a fost acompaniat de un band de profesioniști, la pupitrul de sunet aflându-se binecunoscutul compozitor Jolt Kerestely, distins cu Marele Premiu pentru întreaga activitate creatoare la Premiile Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România pe anul 2014. În 2013, acesta era recompensat cu premiul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România pentru cele mai bune

piese, la categoria pop, piese interpretate de Fuego, iar în 2014 cei doi au lansat albumul de autor "Steaua mea".

"Pentru mine, e o onoare să colaborez cu cel ce a creat parte din cele mai îndrăgite și complexe melodii ale muzicii ușoare românești". – spunea atunci artistul. *"Am pus un fragment din sufletul meu în interpretarea pieselor, gândind că*

cu Marina Florea

umanitatea, iubirea, existența pot fi cântate, pe un șevalet al calității din punct de vedere componistic. Albumul îl încununează, cu cinste, pe maestru, oferind simțire creației sale de peste 50 de ani, la ceas aniversar, iar mie îmi oferă un motiv de a spune că muzica e parte a vieții mele, cu ecouri și satisfacții imense. (...) N-ar fi existat o variantă mai potrivită de a celebra nemurirea numelui Kerestely decât în felul de față, pe care îl simți de la primele acorduri, fiind atât de simplu de recunoscut, în genialitatea în care construiește și așează sunetul, reușind să-i dea suflare de viață. Înălțându-se, din inspirația noastră, albumul e legendă de ieri, într-un timp de azi și mâine, de ascultat pentru vecie. Mulțumesc, maestre!"

În turneu, la fiecare spectacol, Fuego a avut și câte un moment emoționant alături de Jolt Kerestely, care, pe scenă, a povestit despre A sa carieră artistică. Într-una din zile, el a postat o scrisoare deschisă către maestrul Kerestely: *"Nea Joly, sunteți o încântare! Și să mă fi întrebat vreodată cineva dacă măestria se poate combina cu simplitatea, cu voioșia și boemia, tot n-aș fi*

știut ce răspuns să-i dau până când ați acceptat cu bucurie să mă însoțiți în turneul național TRĂIESC. Mă uimiți! Prin vitalitatea și energia ce ne copleșește pe noi, cei mai tineri! Prin dumneavoastră am găsit calea artistică și m-am regăsit din punct de vedere artistic. (...) eu chiar îmi doresc să-mi fiți aproape mult timp, furând din bunătatea care inspiră, din lumea de dragoste ce vă cuprinde de dimineața până seara. (...) Recunoștința mea e veșnică și vă promit că la pas, de-acum, ca și până acum, noi vom merge artistic, pentru că lumea mă vrea cântându-vă, iar pe dumneavoastră vă dorește și prin glasul meu. Aveți abia o viață dăruită cântecului românesc și mai aveți vreo câteva de oferit!" Răspunsul a venit prompt și din partea compozitorului: *"Eu mi-am*

dăruit viața cântecului și cred cu ardoare că inima de artist e concepută din multă dragoste, din vocație, talent și voință. Le ai pe toate acestea și fără doar și poate, succesul ți-a așternut un Covor de lacrimi de fericire. Prin tine mi-am încununat viața de cântec, tu fiind glasul și sensibilitatea trăirilor mele muzicale de acum. Iar dacă vreodată cineva mă va întreba despre bucuriile mele, voi putea exclama că tu, Paul, mi-ai luminat sclipirile, m-ai bucurat și mi-ai desăvârșit cariera. Să fii departe de Însingurare, când dragostea și muzica îți vor spune bună ziua, iar noaptea, față cu cercei de smoală, să te păstreze un veșnic copac al tăcutelor iubiri!"

Omul sfințește locul

Florian LUNGU

Învolburata lună mai, incluzând cinci (5!) festivaluri de jazz la București (16-23 mai – „**Bucharest International Jazz Competition**” ediția a IX-a, în cadrul „**EUROPAfest**”), Alba Iulia (22-24 mai – „**Alba Jazz Festival**” ediția a IV-a), Oradea (22-24 mai – „**Posticum Jazz Festival**” ediția a VI-a), Tulcea (29-31 mai – „**Dobrojazz**” ediția a II-a), a fost deschisă, din punct de vedere festivalier vorbind, de „**International Student Jazz Festival**” de la Tg. Mureș din perioada 3-7 mai, ajuns anul acesta la ediția a VII-a. Pusă în pagină organizatorică de **Casa de Cultură a Studenților Tg. Mureș**, de **Asociația Culturală „Partitura”** și de **Clubul Jazz&Blues**, această sărbătoare muzicală s-a vădit, ca și în anii trecuți, o ireproșabilă dublă manifestare artistică – **concurs și festival** –, apreciabil realizată în complicatele articulații ale unui atare mecanism raportat la apropierea dintre scenă și public. În fapt, precumpănitor ca proporție a fost, indiscutabil, aportul organizatoric al **Clubului Jazz&Blues**, nu doar gazdă primitoare a menționatei manifestări dar și garantul tuturor solicitărilor legate de locație, sonorizare, backline scenic, cazare, catering, promoție media, relații interne și internaționale cu membrii juriului, cu concurenții, cu muzicienii invitați să concerteze. Și nu în ultimul rând atât de dificila misiune a aflării și angajării sponsorilor! Personajul factotum și sine qua non a fost și de astă dată patronul / conducătorul **Clubului „Jazz & Blues”**, mereu binevoitorul, omul deciziilor ferme, parolistul, neobositul **Demeter Jozsef**.

Am remarcat cu satisfacție numărul sporit de competitori, ca și sporirea sumei alocate pentru premii, dublă ca valoare față de anul trecut. Juriul alcătuit din **Alex Man** (ghitarist și profesor), **Johnny Bota** (bassist, violonist și profesor), **Ila Gábor** (pianist, redactor muzical la Radio Tg. Mureș), **Sárik Péter** (pianist, compozitor, profesor), **László Attila** (ghitarist, profesor), **Virgil Mihaiu** (poet, eseist, profesor) și subsemnatul, a avut de îndeplinit o sarcină deloc facilă, aceea de a evalua realizările valorice ale celor cincisprezece competitori din Cluj, București, Iași, Tg. Mureș, Vilnius, Budapesta, mulți dintre ei redevabili! Semnificativă este ideea – demnă a fi preluată și în contextul altor concursuri similare – de a analiza de către fiecare membru al juriului, după fiecare seară de concurs împreună cu competitorii, prestațiile acestora.

Iată palmaresul ediției a VII-a: **Premiul pentru grup** a revenit valoroasei formații lituaniene „**Made In 234 Jazz Quintet**” de la Balys Dvarionas Music School din Vilnius; **Premiul pentru cel mai bun vocalist** a fost atribuit cântăreței **Koszorus Krisztina (Koszika)** din Târgu Mureș, absolventă a Academiei „Gheorghe Dima” din Cluj iar **Premiul pentru cel mai bun instrumentist**, pianistului bucureștean **Alex Pădureanu**, student la Universitatea Națională de Muzică din București și, ex aequo, trombonistului **Robert Cozma** de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași; **Várallyay Petra** în fruntea propriului **Trio**, de la Școala de Muzică Bartók Béla din Budapesta și-a adjudecat **Premiul pentru compoziție, originalitate și concept**; juriul a mai atribuit două premii speciale grupurilor „**D.A.S. Trio**” de la Școala de Artă Muzicală „ETÜD” și „**Balogh Gyula Quartet**” de la „Liszt Ferenc Academy of Music” din Budapesta.

INTERNATIONAL STUDENT JAZZ FESTIVAL
3 - 7 May 2015

PROGRAMME

Sunday, the 3th of May
 > 20.00 - Opening concert - Sarosi Peter Trio • Pal Gabor - drums, Gyertyvai Szabolcs - bass, Sarosi Peter - piano, Gabor Szabolcs - sax.
 > After the concerts - Jam Session

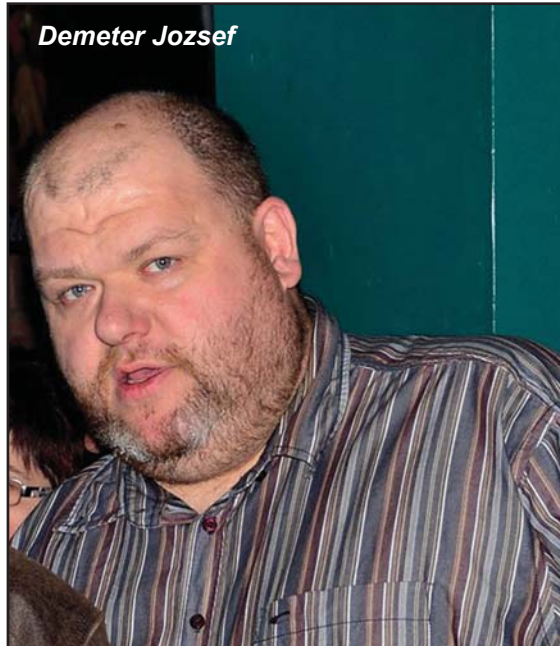
Monday, the 4th of May
 > In the morning - Workshop
 > In the afternoon - Students' Competition Programme
 > 21.00 Concert - Balogh Tamas Quartet (winner of 2014) • Balogh Tamas - piano, Hidász Tamas - drums, Vidakowics Izsak - sax, Bartók Vince - bass.
 > After the concerts - Jam Session

Tuesday, the 5th of May
 > In the morning - Workshop
 > In the afternoon - Students' Competition Programme
 > 21.00 Concert - Laszlo Attila Quartet • Laszlo Attila - gitar, Sárk Péter - zongora, Fosay Tibor - bass, Hidász Tamas - dob.
 > After the concerts - Jam Session

Wednesday, the 6th of May
 > In the morning - Workshop
 > In the afternoon - Students' Competition Programme
 > 21.00 Concert - Ripoff Raskolnikov • Ripoff Raskolnikov - voice, guitar, Nagy Szabolcs - piano, Varga Laca - bass, Gyertyvai Szabolcs - drums.
 > After the concerts - Jam Session

Thursday, the 7th of May
 > In the afternoon - Students' Competition Programme - Finale, announcing results; awarding ceremony
 > 21.00 Concert - Ana-Cristina Leontie Quintet • Ana-Cristina Leontie - voce, Albert Iajti - pian, Alex Munte - saxofon, Michael Acker - contrabas, Iani Scurtu - tobe.
 > After the concerts - Jam Session

Scurte caracterizări ale recitalurilor susținute în cele cinci seri de festival: seria acestor recitaluri a fost deschisă de **Quartetul** pianistului târgumureșan **Sárosi Péter**, un virtuoz al claviaturii care a interpretat îndeosebi creații proprii, împreună cu coechipierii săi **Szabolcz Gábor** - saxofon alto, **Szabolcz Gyergyai** - bass și **Pál Gábor** - baterie. Câștigătorul **Premiului pentru grup** de la ediția 2014 a Festivalului concurs de la Tg. Mureș, **Quartetul** budapestan al pianistului **Balogh Tamás** – cu **Vidákovich Izsák**, saxofonist și flautist, **Bartók Vince**, bassist și bateristul **Hidász Tamás**, a reconfirmat aprecierile pentru o formă interpretativă relevabilă. Deopotrivă aplaudat a fost **Quartetul** ce a urcat pe podium în seara a treia, în frunte cu doi profesori și membri în juriu, ghitaristul **László Attila** și pianistul **Sárik Péter** însoțiți de o secție ritmică pe măsură, alăturându-i pe bass-istul **Fónay Tibor** și pe bateristul **Hidász Tamás**. Compartimentul „blues” a fost reprezentat în cea de a patra seară de ghitaristul, cântărețul și compozitorul austriac **Ripoff Raskolnikov**, nume de rezonanță europeană al genului. Recitalul final a fost

Demeter Jozsef

susținut cu strălucire de cvintetul tinerei și atât de talentatei vocaliste **Ana-Cristina Leonte** (ea însăși premiată în 2012 la Tg. Mureș), totodată inspirată compozitoare, însoțită în demersul său de admirabili instrumentiști – pianistul **Albert Tajti**, saxofonistul **Alex Munte**, bass-istul **Michael Acker** și bateristul **Tavi Scurtu**.

Să adăugăm celor spuse, cele patru utile, profesionale **workshop-uri** întreținute matinal de **Alex Man**, **László Attila**, **Sárik Péter**, **Virgil Mihaiu**, seriile-noapți de **jam session**, afișul investit cu o condiție grafică inspirată, caietul-program complet, detaliat, prezentat în formulă trilingvă, prezentarea concurenților și a recitalurilor pe scenă realizată bilingv de **Mike Godoroja**, configurarea unui ambient festivalier cât se poate de stimulativ pentru actul artistic propriu-zis – iată alte argumente ce legitimează odată în plus admirația noastră pentru eforturile nederămuite depuse de **Demeter Jozsef**. De aici și asocierea lui – un veritabil munte de energie – cu titlul acestor rânduri...

“Cheia Sol”

Iată că am trăit s-o vedem (cu bucurie) și pe asta: un sitcom muzical pe micile noastre ecrane! În absența tot mai pronunțată a emisiunilor specializate de muzică ușoară, inițiativa scenaristei și regizoarei Carmen Fulger Roșca (ea însăși, acțiță cu diplomă, joacă în serial)

Bibi

este mai mult decât salutară, cu atât mai mult cu cât muzica este în prim-plan de la un capăt la altul al sitcomului. Pretextul: un concurs muzical între trei școli, prilej de a le revedea în chip de concurente, între alții, pe foarte talentatele Bibi (Bianca Lixandru) sau Ștefania Chesar, iar în juriu pe frumoasa și talentata cântăreață Daryela. Și cum ar putea să nu fie o competiție antrenantă și plină de suspans când între dascălii de muzică ai micilor aspiranți la glorie se numără Mihai Constantinescu, Ianna Novac sau Dinu Maxer? Deși realizat cu buget zero (!), toți protagoniștii participând “pro domo”, serialul beneficiază și de prezența unor nume binecunoscute, cum ar fi Adriana Trandafir, Monalisa Basarab (actrițe ale Teatrului de revistă “Constantin Tănase”), Anca Pandrea, Adrian Păduraru, Doina Ghițescu. În fiecare joi seara, la TV H, numeroși telespectatori urmăresc avaturile elevilor și ale profesorilor lor de muzică, curioși să afle cine va triumfa în marea competiție școlară. Dar, firește, va fi cu happy end, totul se va termina cu bine, iar la final toată lumea... râde, cântă și dansează! În urma succesului, Carmen Fulger Roșca a anunțat că lucrează deja la un alt sitcom, ce va fi lansat la toamnă. Normal, tot cu subiect muzical!

Irina TOMȘA

Concerte

Gabi MATEI

ROXETTE. A susținut al doilea concert în România, la Arenele Romane, după o ploaie torențială care a cuprins Bucureștiul. Concertul face parte din turneul aniversar care marchează treizeci de ani de carieră, cu o solistă în convalescență, cântând din fotoliu. După recitalul formației The Amsterdams a urmat o călătorie printre cele mai cunoscute piese Roxette, precum „Sleeping In My Car”, „Crash! Boom! Bang!”, „It Must Have Been Love”, „Dressed For Success” sau „Joyride”, iar la bis „Listen To Your Heart” și

eveniment din Europa” al artistului suedez. După scurtul recital al formației noastre TROOPER a intrat în scenă cvartetul chitaristului virtuoz, care a oferit piese cunoscute ale repertoriului său - Rising Force, Arpeggios, Seventh Sign, Badinerie/ Adagio/ Far Beyond the Sun, Trilogy, Fugue, Black Star. Un artist energic, exploziv, cu o atitudine uneori imprevizibilă.

MARIZA. Fado-ul, ca gen muzical și stare de spirit, ne-a fost prezentat strălucitor de Mariza, una dintre reprezentantele de frunte ale noului fado. Combinația de sânge portughez și african care îi curge în vine a dat naștere unei interpretări

„The Look”. De remarcat ideea chitaristului Christoffer Lundquist, care a cântat la chitară acordurile piesei „Andrii Popa”, susținut vocal de spectatori.

YNGWIE MALMSTEEN. Inovatorul rockului metalic neoclasic a oferit la Sala Palatului primul concert din România, un show sold out, care a fost înscris la categoria „singurul

pline de simplitate și rafinament. În anul 1999 dispărea “Rainha do Fado” Amália Rodrigues și Mariza se remarcă la un omagiu radiodifuzat în memoria acesteia. Marisa dos Reis Nunes a avut o manieră personală, cu nerv și măiestrie, cu un cvartet de acompaniament perfect, iar la un moment dat a oprit amplificarea în sală, spectatorii admirând doar vocea sa, pură și clară.

Printre piese s-au numărat Promete Jura, Fado Vianinha, Chuva, Barco Negro, O Tempo Não Pára, Primavera – favorita sa, Dona Rosa, É Un Não É, Rosa Branca – favorita publicului, Feira De Castro.

JOSÉ FELICIANO. După 35 de ani José Montserrate Feliciano García a urcat din nou pe scena Sălii Palatului și a susținut un recital de aproape două ore, alături de un chitarist bas, doi "claviaturisti" și percuționist. S-a dovedit același original interpret al hit-urilor diverselor generații, interpretând *That's alright mama* (Elvis Presley), *Billie Jean* (Michael Jackson), *Bamboléo* (Gipsy Kings), *Come down Jesus - 1972*, *California dreamin'* (The Mamas & The Papas), *Light my fire* (The Doors), *Qué será* (compoziție Jimmy Fontana - San Remo, 1971), *What'd I say* (Ray Charles). Interpretare caldă, un muzician pasional, tehnică chitaristică de excepție, voce unică, experiență de 50 de ani de carieră muzicală a unui artist ajuns la aproape !

OneRepublic. Una dintre cele mai apreciate formații de pop-rock ale momentului a susținut primul concert la București, cu casa închisă, organizat de Emagic, la Arenele Romane. Concertul a făcut parte din noul turneu de promovare a celui mai recent album al americanilor, intitulat „Native“. După concertul de deschidere al grupului The Makemakes, reprezentantul Austriei în finala Eurovision 2015, spectatorii au cântat la unison cu membrii formației OneRepublic versurile unor piese

precum „Secrets“, „All The Right Moves“, „What You Wanted“, „Stop And Stare“, „Something I Need“. „Apologize“. Spre finalul concertului, trupa

J. Feliciano

OneRepublic a cântat „What a Wonderful World“, un cover după Louis Armstrong,

One Republic

O “româncă” la Eurovision!

Octavian URSULESCU

Firește, în titlu este o glumă, deși nu eram departe de situația în care un compozitor din țara noastră – este vorba de cunoscutul Mihai Alexandru – ar fi ajuns să reprezinte Elveția la finala din acest an Eurovision de la Viena! El a fost la un pas de a triumfa la selecția națională din Țara Cantoanelor (cu toate acestea, repetăm ce am mai spus, normal este ca fiecare țară să fie reprezentată de artiști locali, altminteri identitatea națională va dispărea total!). Dar, spre bucuria noastră, a câștigat tot cineva foarte legat de România. Să ne întoarcem puțin în timp. La ediția din 1971 a festivalului internațional “Cerbul de aur” de la Brașov Elveția a trimis-o în concurs pe foarte tână Eliane Dambre, care a lăsat atunci o excelentă impresie. Timpul a trecut și în urmă

cu 10 ani la Brăila a fost lansat Festivalul internațional de muzică ușoară “George Grigoriu”. Organizatorii n-au uitat că în urmă cu 35 de ani, la Brașov, artista dăduse viață cu deosebită sensibilitate unei creații a lui George Grigoriu, “E vârsta întrebărilor”, și au invitat-o în juriu. Din cele zece ediții de până acum n-a lipsit decât la două, dar mai mult de atât, de fiecare dată a propus gazdelor artiști tineri remarcabili din țara sa. Pentru că, fără a renunța la cariera interpretativă, Eliane Dambre conduce la Nyon (la... concurență cu UEFA și

FIFA!) o școală de canto, “Les Funambules”, lansând, în postură de producătoare, interpreți de calitate. Unii dintre aceștia au venit și la Brăila, acum câțiva ani duetul mixt Aliose reușind chiar să plece acasă cu limuzina ce revenea câștigătorilor Trofeului. Dar în memoria publicului și a telespectatorilor (festivalul de la Brăila a fost transmis în direct de TVR) cel mai pregnant a rămas evoluția superlativă a altei reprezentante a Elveției, Melanie René. Chiar dacă ea n-a primit atunci doar premiul I (cine o fi câștigat Trofeul la ediția respectivă? Dar cine o fi fost în juriu, fiindcă ea a fost evident cea mai bună?), publicul a ovaționat-o, în picioare, minute în șir și a primit-o cu ovații în anul

următor, când a fost invitată să susțină un micro-recital. Aceste două prezențe în România și dragostea spectatorilor noștri au marcat-o pe tână interpretă și compozitoare, care anul acesta a mai făcut un pas către celebritate, câștigând selecția națională Eurovision. Din acel moment, ea și producătoarea ei, Eliane Dambre (care din acest motiv, spre regretul ei, nu va putea onora invitația de a fi membră în juriu la ediția a XI-a a festivalului “George Grigoriu”), au fost angrenate în concerte, emisiuni TV și Radio, interviuri, promovare peste hotare. De fiecare dată, în toate declarațiile ei, Melanie René subliniază apăsător că datorează imens României, publicului nostru, care i-a dat încredere, festivalului “George Grigoriu” de la Brăila. De aceea am scris în titlu că este aproape “româncă” și sunt convins că va primi multe voturi din

Melanie René

țara noastră în finala de la Viena. Bookmakerii includ în acest an Elveția între primele 10 favorite și să nu uităm că de la Céline Dion încoace n-a mai câștigat un cântec de limbă franceză, ori asta a fost cu mulți ani în urmă. Melanie René este în egală măsură “auteur-compositeur”, cum se spune, adică semnează muzica și versurile melodiei cu care s-a calificat în finală. Așadar, pentru că noi, cei din țară, nu avem voie să votăm piesa Voltaj, nu ne rămâne decât s-o facem pentru această mare prietenă a României. În clasamentul final ne-am dori ca Voltaj să fie pe locul I, iar Elveția pe II!

“Bijuterii” marca Marcel Dragomir

Octavian URSULESCU

Așa cum anticipam și s-a întâmplat de fiecare dată când ne-a părăsit o mare valoare, despre Marcel Dragomir s-a scris și s-a vorbit timp de câteva zile, apoi a trecut în uitare, conform “tradiției” românești... Vreo două posturi TV private i-au acordat atenție, câteva publicații, dar nu cei care trebuiau s-o facă, în cât mai multe emisiuni consistente, pentru că instituțiile respective îi datorează enorm regretatului compozitor. Este vorba de TVR (Televiziunea ROMÂNĂ) și Radio ROMÂNIA, care se dovedesc pe zi ce trece tot mai îndepărtate de actualitatea

Fl. Piersic, L. Dobrescu

națională, deși sunt posturi publice, plătite din banii tuturor, nu comerciale. TVR are în arhiva sa zeci de programe memorabile în care apare Marcel Dragomir (în primul rând cele ale lui Titus Munteanu, pe care l-a urmat în Ceruri, cum ar fi de pildă “Orchestra compozitorilor”), unul din acestea fiind filmat de mine și de Nicoleta Păun chiar acasă la compozitor – e vorba de emisiunea “Portret în oglindă”. Se putea face o “Săptămână Marcel Dragomir”, nu numai cu arhivă, dar invitând în studio interpreții de vază cu care creatorul a colaborat, dar câte nu se puteau face?

Mai există o redacție Muzicală-Varietăți în TVR, oare? Mai sunt acolo oameni care l-au cunoscut pe delicatul compozitor, instrumentist, profesor și interpret? Aceeași remarcă legată de SRR, Societatea Română de Radiodifuziune, care, ca și TVR, are numeroase

posturi sau “canale” (cam aici a ajuns muzica ușoară românească în anii din urmă...). Marcel Dragomir a fost mulți ani de zile redactor-realizator aici, în mod normal trebuia depus pentru câteva ore, asemeni lui Gică Petrescu, în foyer-ul sălii din str. Nuferilor (sau Gral Berthelot, dacă preferați), pe scena căreia șlagărele sale au răsunat decenii la rând, în concursurile “Șlagăre în devenire”, “Steaua fără nume”, în concerte... O scăpare de neiertat pentru cele două nedemne instituții, care nu manifestă un minim respect față de valorile naționale, este legată de creațiile de ultimă oră ale maestrului șlagărului. Cu doar câteva luni înainte de a ne fi părăsit, Marcel Dragomir a intrat în studioul lui Marius Mitrofan, interpret de muzică ușoară și solist al Teatrului de operetă și musical “Ion Dacian”. Imaginile ni-l înfățișează pe creator vesel, fericit, pentru că la invitația sa răspunseseră două personalități: Luminița Dobrescu, prima câștigătoare din țara noastră a “Cerbului de aur”, venită special din Italia, și marele actor Florin Piersic, care a mai cochetat și în trecut cu muzica ușoară. Cele două celebrități și-au îngemănat vocile, rezultând două adevărate bijuterii, melodiile “Doar o noapte de amor” și “Din noapte-n zi”, ambele pe versurile scriitorului Eugen Dumitru, cu care Marcel a colaborat și la cântecul ce a cucerit “Trofeul Mamaia” în urmă cu câțiva ani. Piesele

pot fi ascultate pe you tube, dar nu era oare normal să fie difuzate la Radio România (cu siguranță însă, amatorul care alcătuiește aici... „play-list”-ul nici nu știa

M. Dragomir, Fl. Piersic, L. Dobrescu

cine este Marcel Dragomir!) și la TVR? Dar mai este oare ceva normal? Imaginile alăturate sunt ultimele oficiale cu Marcel Dragomir în viață, așa cum vrem să ni-l amintim: zâmbitor, fericit, alături de interpreții săi dragi...

Muzicieni români din diaspora (XI)

Doru IONESCU

Din nou despre edițiile „O poveste... cu cântec!” ale emisiunii „Lumea și Noi” de la TVR Internațional (difuzate în fiecare vineri, de la ora 20.30), preluate de TVR 1 duminică dimineața, de la ora 7.00, bilunar.

Flavius Teodosiu (Köln, Germania). Saxofonist român de marcă la Köln, alături de trupa sa Eurosound, Flavius a apucat epoca de aur a muzicii românești (orchestra RTV dirijată de Sile Dinicu, Basorelief, formațiile lui Marin Petrache Pechea, Petre Geambașu dar și aceea proprie, Tânăra Generație). Din 1989 cântă în Germania cu muzicieni români (Mircea Tudoran I-a și adus acolo) și internaționali deopotrivă, adunând un portofoliu impozant de celebrități (și îi pomenesc aici doar pe Jennifer Rush, Joe Cocker, Lionel Richie, Chris de Burgh, Gloria Gaynor, Johnny Logan ori Michael Bolton), iar în ultimul deceniu este prezent din ce în ce mai des pe scenele românești. Un capitol aparte al ediției – cariera internațională a fiicei sale, Linda. Ajunsă în 2008 în finala Superstar Germania, acesta este pe val de ani buni, colaborând inclusiv cu Peter Maffay (tot român de-al nostru, una dintre marile vedete ale pop-rockului german); solista are deja mai multe șlagăre de Top 20 în Germania.

Dixie Krauser (Augsburg, Germania). Cunoscut ca basist și solist vocal de patru decenii în grupuri pop-rock importante (cele mai cunoscute – Pro Musica și Florian din Transilvania), muzicianul timișorean trăiește în Germania din ultimii ani '80. A cântat acolo atât cu vechii colegi din țară, cât și cu Phoenix ori cu muzicieni germani. Însă tot timpul a revenit pe scenele noastre. În actualul oraș de reședință nu mai are parte de instrumentiști, așa că – în paralel cu orele de predat muzică – migălește la discuri solo, deocamdată de sertar. O emisiune filmată în avanpremieră revenirii în forță a grupului care i-a dat nume „pentru muzică” (cu care pregătește și un show la București), un portret neașteptat de complex pentru un basist rock.

Traian Cosma (Melbourne, Australia). Ultima ediție a emisiunii (26 decembrie) din 2014 va fi aparținut arhitectului folkist de la Oradea care în anii '70 cânta împreună cu Marcela Saftiuc, iar în decada următoare deschidea concertele Metropol (cu care a continuat să colaboreze, în 2008 cântând împreună patru piese la show-ul

Traian Cosma

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR
DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Șef producție: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:

Thomas BEIMEL, Mihai Alexandru CANCIOVICI,
Carmen CHELARU, Grigore CONSTANTINESCU,
Andra FRĂȚILĂ, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU,
Florian LUNGU, Dumitru LUPU, Carmen MANEA,
Doina MOGA, Mircea ȘTEFĂNESCU,
Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

aniversar al acestora). Aflat la Antipozi de 25 de ani, Traian a continuat să înregistreze și să cânte pentru comunitatea românească – compoziții vechi și noi, aglutinate pe două discuri needitate oficial, „Zid deasupra căderii”, respectiv recentul „Primiți colindători?”. Acesta din urmă aduce, pentru mine cel puțin, o dimensiune rară în uriașul corpus de cântece tradiționale de Crăciun, aceea a colindelor orășenești, urbane, unele reluate pe ritmuri și cu orchestrații de marș, așa cum le reține memoria afectivă a lui Traian. Vizavi de vara australiană în care românii de foarte departe celebrează sărbătorile de iarnă de acasă, o propunere și pentru grupurile de majorete care însoțesc ceremoniile de sezon pe stil nou, dar și – de ce nu? – pentru o casă de discuri din România. La mulți f-ani!

Cezar Tătaru (München, Germania). Unul dintre soliștii pop români importanți în anii '70, Cezar Tătaru trăiește din 1982 la München, continuând să-și exercite pasiunea pentru cântat, manifestată de copil. Ajuns să evolueze pe marile scene românești acompaniat de orchestre importante ale perioadei (ori înregistrând poemul pop „Basorelief” al lui Adrian Enescu), solistul a repornit de la zero în Germania, învățând și chitara bas, cu sprijinul unor muzicieni români deja stabiliți la München – Dan Andrei Aldea și Cornel Ionescu Muzicuță. A făcut parte din mai multe grupuri locale - din păcate fără a mai ajunge la o faimă națională - și a revenit în țară să cânte în două rânduri, pentru TVR 1. În 4 iulie 2014, a repetat figura într-un club german, pentru TVR Internațional.